

MEMORIE VAN TOELICHTING

Decreet betreffende het onderwijs XXVIII

I. ALGEMENE INLEIDING

1.1. Doelstellingen en impact

Er zijn met dit decreet betreffende het onderwijs XXVIII een tweetal doelstellingen.

1. Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten.

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder afwerkt of aanpast.

Het decreet betreffende het onderwijs XXVIII bevat dan ook een aantal technische correcties en verduidelijkingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

2. Een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin.

Het gaat hier om vereenvoudigingen in de ruime zin van het woord : verminderingen van administratie, verbetering van juridische teksten, ruimere autonomie voor scholen, centra en instellingen.

Ditmaal gaat het bijna uitsluitend om juridisch technische vereenvoudigingen of in overeenstemming brengen van onderwijsregelgeving met andere regelgeving.

Belangrijke administratieve planlastverminderingen zijn te noteren bij de volgende thema's :

- Overgangsmaatregel bij fusie van gemeenten waarbij de administratieve onderwijsgevolgen voor het basisonderwijs en deeltijds kunstonderwijs geneutraliseerd worden voor een periode van zes jaar;
- De regelgeving rond thuislozen en niet begeleide minderjarige jongeren wordt voor onderwijs op punt gezet;
- Aanpakken dubbele inschrijvingen in het basisonderwijs met de hulp van Discimus;
- Afschaffen jaarlijks verslag bij de trajectbegeleiding Aanvullende Algemene Vorming in het Volwassenenonderwijs;
- In het belang van een goede studiebegeleiding wordt de overgang van schoolgegevens tussen basis- en secundair onderwijs geregeld;
- Voor studiefinanciering zullen in de toekomst de automatisch dossiers al worden opgestart tussen 1 augustus tot 1 mei.

1.2. Voornaamste bepalingen

BASISONDERWIJS

Schoolveranderingen en Discimus

Vandaag worden enkel schoolveranderingen die gebeuren tussen 1 september en 30 juni gevat door de procedure schoolverandering: de nieuwe school stuurt de schoolverandering door via aangetekende zending of tegen afgiftebewijs naar de oude school. De nieuwe inschrijving is rechtsgeldig op de dag waarop de nieuwe school de schoolverandering doorgeeft.

Er is echter geen procedure bepaald voor leerlingen die tussen twee schooljaren van school veranderen, noch een meldingsplicht. Scholen stellen dus soms vast dat op 1 september zittende of nieuw ingeschreven leerlingen niet komen opdagen. Indien er een wachtlijst is, moet de school tijdens die eerste schoolweek nog leerlingen contacteren die intussen al in een andere school gestart zijn. Dit zet in gebieden met capaciteitsdruk een hele carrousel van in- en uitschrijvingen in gang.

Daarom wordt de procedure rond school veranderen aangepast. De nieuwe procedure heeft verschillende doelstellingen:

1. planlastvermindering en vereenvoudigde procedure bij schoolveranderingen;
2. dubbele inschrijvingen vermijden;
3. de carrousel van in- en uitschrijvingen aan het begin van het schooljaar vermijden.

BASIS- EN SECUNDAIR ONDERWIJS

Bestuurlijke optimalisatie

De gesprekken met de onderwijspartners rond de bestuurlijke optimalisatie worden verder gezet. Bij de implementatie van de bestuurlijke optimalisatie dient het onderwijsveld de nodige tijd te hebben om zich op een nieuwe manier te groeperen. Daarom wordt de uitstap uit de scholengemeenschap om toe te treden tot een schoolbestuur met bepaalde kenmerken verplaatst naar 1 september 2019.

Niet begeleide minderjarige vreemdelingen

De bestaande regelgeving inzake thuislozen wordt aangepast zodat de niet begeleide minderjarige vreemdelingen zonder juridische discussie ook in deze groep thuishoren.

Uitbreiding rookverbod

De huidige wetgeving legt een volledig rookverbod op in gesloten plaatsen van scholen, bv. de klaslokalen, alsook tijdens wekdagen van 6u30 tot 18u30 bij extra-murosactiviteiten en op open plaatsen, zoals op de speelplaats.

Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie (VIGEZ) deed een voorstel om een permanent rookverbod in te voeren en er voor te zorgen dat een school 24u op 24u en 7 dagen op 7 rookvrij is. Dit rookverbod zou gelden voor iedereen die een school betreedt, zowel leerlingen, schoolteam als bezoekers. Door het rookverbod te focussen op de schoollocatie (alle vestigingsplaatsen), moet de school zelf afspraken moeten maken met leerlingen, personeel en externen met betrekking tot de regeling inzake roken die toegepast wordt bij buitenschoolse activiteiten. Dit zou het mogelijk maken om de voorbeeldfunctie van de school te versterken.

Indien het algemeen rookverbod wordt opgelegd aan het leerplichtonderwijs, het DKO en de CLB doch, bv., een centrum voor volwassenonderwijs gebruik maakt van de gebouwen van die instelling, zullen de cursisten zich wel aan de regels van het algemeen rookverbod moeten houden, zo niet is het beginsel van rookvrije vestigingsplaats niet volledig.

Schoolsport

Er worden een aantal wijzigingen voorgesteld bij het decreet inzake schoolsport. Een belangrijke bekommernis is te bekomen dat er duidelijkheid is tussen het doel en de daaraan gerelateerde opdrachten voor schoolsport. Tevens wil men bereiken dat er bij de organisatie die instaat voor de schoolsport nog meer aandacht is voor de meest kwetsbare leerlingen en de scholen die ze opvangen. De uitbreiding van de Raad van Bestuur heeft vooral als bedoeling om de organisatie die instaat voor de schoolsport mee te voeren in belangrijke tendensen, waardoor er door de organisatie sneller dan nu kan ingespeeld worden op maatschappelijke veranderingen en aandachtspunten voor de organisatie van de schoolsport.

SECUNDAIR ONDERWIJS

Hertelling omkadering

De capaciteitsmonitor (2015) laat een duidelijke stijging zien van de leerlingenaantallen in de secundaire scholen de volgende jaren. Naast de vraag naar bijkomende middelen voor scholenbouw, wordt ook de vraag gesteld naar extra omkadering om scholen in staat te stellen tegemoet te komen aan deze stijging. De voorliggende bepalingen geven hieraan uitvoering op het vlak van lerarenomkadering.

Enerzijds worden een aantal voorwaarden opgesteld waaraan scholen moeten voldoen om extra uren-leraar te krijgen, anderzijds worden de berekeningsmodaliteiten van deze uren bepaald. De Vlaamse Regering wordt delegatie verleend om deze voorwaarden en modaliteiten jaarlijks cijfermatig te concretiseren vanuit een aantal vastgelegde criteria. De extra omkadering heeft betrekking op het eerste leerjaar van de eerste graad. Dat is immers het leerjaarniveau waarop quasi alle leerlingen doorstromen van de basis- naar de secundaire school en bijgevolg "nieuw" zijn in die secundaire school. Een leerlingenstijging doet zich naar de toekomst dan ook inzonderheid in dat leerjaar voelen.

DEELTIJDS SECUNDAIR ONDERWIJS

Syntra, Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Er zijn een twintigtal artikelen die te maken hebben met de overheveling van bevoegdheden van Syntra Vlaanderen als centrale instantie naar de lokale Syntra. Op verschillende plaatsen in de regelgeving worden de woorden "Syntra Vlaanderen" dan ook vervangen door de woorden "het centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen".

Duaal Leren

Er zijn een aantal bepalingen opgenomen ter begeleiding van het verder op punt zetten van het duaal leren.

Voor een tweejarige duale opleiding die wordt opgestart in het schooljaar 2018-2019 moet het tweede leerjaar door de school alleszins in het schooljaar 2019-2020 worden georganiseerd. De heropstart uiterlijk in het schooljaar 2020-2021 van een niet-duale gelijknamige of inhoudelijk nauwverwante opleiding die ten gevolge van het tijdelijke project door de school niet meer werd ingericht, is geen programmatie.

SECUNDAIR – EN VOLWASSENENONDERWIJS

Deelkwalificaties

Bij de opmaak van de beroepskwalificaties schatten de sectoren in welke competenties samen uitstroomkansen op de arbeidsmarkt bieden. Om die uitstroomkansen voor lerenden zo ruim mogelijk te houden, vraagt men de sectoren om beroepskwalificaties breed te formuleren. Voor bepaalde jongeren is het echter niet haalbaar om alle competenties uit (vooral heel brede) beroepskwalificaties te behalen en jongeren die

vroegtijdig uitstromen, verlaten het leerplichtonderwijs zonder een erkenning van de competenties die ze wel al behaalden. Ook bij volwassenen die een opleidings- of EVC-traject doorlopen, kan het gebeuren dat zij er niet in slagen de volledige beroepskwalificatie te verwerven. Binnen verschillende brede beroepskwalificaties is het echter mogelijk om samenhangende gehelen van competenties af te bakenen die uitstroomkansen bieden in een smaller deel van de arbeidsmarkt dan de volledige beroepskwalificatie. Het certificeren van deelkwalificaties kan jongeren en volwassenen toelaten om reeds aan de slag te gaan op de arbeidsmarkt en het verwerven van competenties op een later tijdstip en/of via een andere weg verder te zetten. De vertegenwoordigers van de arbeidsmarkt bepalen wanneer het zinvol is om deelkwalificaties af te bakenen en doen dit tijdens de opmaak van een beroepskwalificatie.

HOGER ONDERWIJS

Studenten met een functiebeperking

In de huidige regelgeving is voorzien dat ook studenten met functiebeperkingen ten minste de vooropgestelde basiskennis en -vaardigheden van een opleiding in een bepaald leergebied moeten verwerven. De regelgever benoemde deze basiskennis en -vaardigheden met het begrip 'essentiële leerresultaten'.

Dat bleek achteraf geen goeie keuze, want het gaf al snel aanleiding tot brede interpretaties, waarbij niet zelden alle leerresultaten als 'essentieel' werden bestempeld, wat het artikel tot dode letter maakte.

Er wordt nu voorgesteld om nader te bepalen wat onder 'essentiële leerresultaten' dient begrepen te worden. Dit door 'essentiële leerresultaten' te vervangen door 'domeinspecifieke leerresultaten'. De domeinspecifieke leerresultaten van een opleiding zijn immers niets anders dan de kerncompetenties en -vaardigheden waarover alle instellingen die de opleiding aanbieden het eens zijn dat elke student die moet behalen. Ze geven aan wat de kern van een opleiding is.

Studiegeld studenten die familielid zijn van een EER-burger

De Europese Richtlijn 2004/38/EG van 29 april 2004 vertrekt van het uitgangspunt dat het recht van alle burgers van de Europese Unie van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten, ook aan familieleden, ongeacht hun nationaliteit, dient te worden verleend. Dit geldt ook voor de Europees Economische Ruimte. Rekening houdend met deze richtlijn kunnen familieleden van een EER-burger, ongeacht hun nationaliteit, niet gediscrimineerd worden inzake het betalen van studiegeld en is het studiegeld zoals bepaald voor EER-studenten ook op hen toepassing. Het is dan ook aangewezen om dit te verankeren in de Codex Hoger Onderwijs.

Cumulatieregeling

Bij de besprekingen in het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs (VOC HO) over een aanpassing van de cumulatieregeling zijn de volgende algemene principes vooropgesteld:

- een (beperkte) cumulatieactiviteit van het personeelslid kan soms wenselijk en nuttig zijn;
- een cumulatieactiviteit mag echter geen verplichting zijn en mag het werk op de hogeschool of universiteit niet in het gedrang brengen;
- de hogeschool of universiteit moet het recht hebben om cumulatieactiviteiten op te vragen en om eventuele belangenvermenging te kunnen controleren;
- de administratieve last door de cumulatieregeling moet tot een minimum beperkt worden.

Op basis van deze principes is een algemeen voorstel voor een nieuwe regeling uitgewerkt. Het voorstel gaat uit van zo veel mogelijk autonomie voor universiteiten en hogescholen, binnen een regelgevend kader.

Het algemene uitgangspunt is een decretale maximumgrens van 120% voor alle nevenactiviteiten, zowel binnen als buiten het hoger onderwijs. De instellingen krijgen bij decreet de bevoegdheid om een reglement over nevenactiviteiten uit te werken, om de nevenactiviteiten van hun personeelsleden op te vragen en om te bepalen welke nevenactiviteiten onverenigbaar zijn met het uitoefenen van een functie aan de hogeschool of universiteit. In het reglement wordt onder meer opgenomen op welke manier de personeelsleden hun nevenactiviteiten moeten doorgeven.

Alleen bij het uitoefenen van politieke mandaten en voor zover er geen regeling over politiek verlof uitgewerkt is, is er een ambtshalve reductie van de opdracht, zoals nu ook al het geval is. Het overschrijden van de cumulatiegrens leidt tot een ambtshalve reductie van de opdracht tot de gecombineerde opdrachten het maximumpercentage bereikt hebben.

Het uitoefenen van een nevenactiviteit die onverenigbaar is met de opdracht aan de hogeschool of universiteit kan tot een ambtshalve beëindiging van de arbeidsovereenkomst, aanstelling of benoeming leiden.

RECHTSPOSITIE ONDERWIJSPERSONEEL, RECHTSPOSITIE BASIS EDUCATIE

Re-integratie van benoemd personeel

In de decreten rechtspositie wordt het gezondheidstoezicht op de werknemers vertaald naar de betrokken sector zodat alle betrokken partijen de re-integratieprocedure voorzien in het KB van 28 mei 2003 (artikel 39-41) betreffende het gezondheidstoezicht op de werknemers kunnen toepassen binnen het onderwijs.

De artikelen 39 tot 41 van het KB 2003 werden recent echter opgeheven. Nu worden deze artikelen vervangen door een nieuwe procedure. De belangrijkste wijziging in het KB 2003 verruimt wie van de betrokkenen een re-integratieprocedure kan opstarten. In het verleden kon enkel het betrokken personeelslid initiatief nemen, nu kunnen ook de adviserend geneesheer en de werkgever binnen de door het KB opgelegde voorwaarden een re-integratieprocedure opstarten.

Deze mogelijkheid tot re-integratie wordt nu opgenomen in de drie betrokken decreten betreffende de rechtspositie van de personeelsleden in het onderwijs.

Nascholing

Het wordt in de toekomst mogelijk om een deel van het budget te reserveren voor het opzetten van reviewstudies die een overzicht van de beschikbare kennis over een bepaalde probleemstelling uit de onderwijspraktijk bieden.

Het is de bedoeling dat er praktijkgerichte reviews, een vorm van praktijkgericht onderzoek, opgezet worden rond bepaalde prioritaire nascholingsthema's waar weinig wetenschappelijk onderbouwde informatie voorhanden is. De resultaten van die reviews zijn niet enkel bestemd voor een kleine groep van nascholers die hun prioritair nascholingsvoorstel willen onderbouwen, maar eveneens Vlaanderen breed gericht naar (afhankelijk van welke thema) alle leerkrachten. Zij kunnen de resultaten, die op een toegankelijke wijze aangeboden worden, aanwenden om te reflecteren over hun eigen klas- en schoolpraktijk en te verbeteren. Dat bevordert de onderzoeks-geïnformeerde klaspraktijk. Ook lerarenopleiders, pedagogische begeleiders andere nascholingsorganisaties kunnen de resultaten van de review voor hun eigen praktijk gebruiken.

Opzegtermijn

In bepaalde omstandigheden heeft een personeelslid na ontslag recht op een opzeggingstermijn. De exacte aanvangsdatum van de opzeggingstermijn vormt regelmatig basis van discussie tussen een schoolbestuur en de administratie.

Om duidelijkheid te scheppen, wordt nu per maatregel eenduidig vastgelegd wanneer de opzeggingstermijn effectief aanvangt, nl. vanaf het ogenblik dat de het ontslag definitief is (met inbegrip van de voorziene beroepstermijnen en –procedures).

STUDIEFINANCIERING

Er worden een aantal aanpassingen doorgevoerd in het decreet studiefinanciering. Vooreerst een paar bepalingen inzake een verdere uitbouw van de automatische dienstverlening inzake studiefinanciering.

Verder is er een wegwerken van de nationaliteitsvereiste bij pleegzorg. Door, naar analogie met de financiële voorwaarden, de nationaliteitsvoorwaarden te schrappen voor kinderen die onder de pleegzorgregeling vallen, wordt het uitsluiten stop gezet van pleegkinderen omdat zij niet (of nog niet lang genoeg) over een wettige verblijfstitel beschikken.

ALLE ONDERWIJSNIVEAUS

Fusie van gemeenten

Gemeenten die fusioneren conform het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016, worden voor de toepassing van de onderwijsregelgeving nog zes schooljaren, startende op 1 september na de fusie, beschouwd als zijnde niet gefusioneerd.

Een fusie van gemeenten kan impact hebben op de bevolkingsdichtheid van de nieuwe gemeente. Deze bevolkingsdichtheid wordt in de regelgeving vaak gebruikt als criterium om al of niet toe te laten dat er scholen, vestigingsplaatsen worden opgericht, om leerlingen te wegen voor het behalen van normen, om omkadering toe te kennen, e.a.

Het voorliggend artikel neutraliseert de gevolgen van de fusie voor een periode van zes jaar voor het basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Dit levert noch winst noch verlies aan omkadering op voor de betrokken scholen op het grondgebied van de nieuwe gemeente t.o.v. de situatie waarbij de gemeenten niet gefusioneerd zouden zijn. Voor de decreten rechtspositie heeft de fusie meteen uitwerking en gelden de gewone regels die erin voorzien werden bij overname van een instelling door een ander schoolbestuur.

Samenwerking onder lokale besturen

Voor provincies zijn er meerdere mogelijkheden tot samenwerking in het provinciedecreet geregeld, maar die zijn niet altijd geschikt om onderwijssamenwerking tussen provincies te verankeren. Er bestaan ook wel mogelijkheden tot samenwerking zonder de oprichting van een nieuwe rechtspersoon. Maar vaak is het op bestuurlijk en onderwijskundig vlak aangewezen om tot een nieuw bestuur te komen, dat zelf de volle bestuurlijke verantwoordelijkheid kan opnemen voor onderwijsinstellingen.

Daarom wordt het decreet van 28 november 2008 op de intergemeentelijke onderwijsvereniging verruimd. Voortaan kunnen zowel gemeenten als provincies interlokale onderwijsverenigingen oprichten. Die kunnen bestaan uit meerdere gemeenten, meerdere provincies, of een combinatie van beide.

1.3. Adviezen VLOR, SERV, SYNTRA

1.4. Advies Raad van State

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstukken 2 en 3. Decreten betreffende de rechtspositie van het onderwijspersoneel.

Artikel 2, 3, 4, 5, 6, 15, 16, 17, 19, 24

In beide decreten rechtspositie moeten een aantal technische aanpassingen aangebracht worden naar aanleiding van het ontwerp van decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs.

In de eerste plaats verdwijnt het begrip 'filiaal' in het deeltijds kunstonderwijs, dit wordt op verschillende plaatsen in de decreten rechtspositie vervangen door het begrip 'vestigingsplaats'.

Hetzelfde geldt voor de term 'opsteller' die wordt vervangen door 'administratief medewerker'.

Verder worden ook de 'scholen voor deeltijds kunstonderwijs' vervangen door 'academies voor kunstonderwijs'.

Op een aantal andere plaatsen wordt momenteel verwezen naar bepalingen uit hoofdstuk II van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, dit is het hoofdstuk in de codificatie waar een aantal bepalingen werden verzameld die betrekking hadden op het deeltijds kunstonderwijs.

Het nieuwe decreet heft deze bepalingen op en neemt de inhoud ervan over. In de decreten rechtspositie moet dan ook verwezen worden naar deze nieuwe bepalingen in het (ontwerp van) decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Artikel 7, 19

Artikel 42 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en artikel 39bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs bepalen onder welke voorwaarden de inrichtende macht de betrekking kan vacant verklaren van een directeur die minstens drie opeenvolgende schooljaren afwezig is. Paragraaf 4 omvat de lijst van afwezigheden die in aanmerking komen.

Met ingang van 1 september 2017 is in die lijst de afwezigheid voor verminderde prestaties in de plaats gekomen van de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden.

Door de schrapping van deze terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden in de lijst is de indruk gewekt dat deze vorm van afwezigheid – opgenomen vóór 1 september 2017 - niet meer zou meetellen in het bepalen van de periode van drie jaar afwezigheid.

Dit is echter niet het geval en ook ná 1 september 2017 telt een vóór die datum genoten terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden wel degelijk mee voor het vaststellen van de minimale periode van afwezigheid om de betrekking vacant te kunnen verklaren.

Om die onduidelijkheid uit de wereld te helpen, wordt de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden terug toegevoegd aan de lijst met de verduidelijking dat het gaat om gebruik van deze maatregel tot uiterlijk 31 augustus 2017.

In de omzendbrief die de overheid m.b.t. dit thema heeft gepubliceerd, is vorig schooljaar (2017-2018) al wel nadrukkelijk aangegeven dat de opheffing van de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden en toevoeging van de

afwezigheid wegens persoonlijke aangelegenheden niet betekende dat de periodes van terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden die voor 1 september 2017 werden genomen niet meer in aanmerking zouden komen om de duur van de afwezigheid te bepalen. Het onderwijsveld is dus al op de hoogte van deze bepaling.

De wijziging wordt met terugwerkende kracht ingevoerd op 1 september 2017 om te vermijden dat er een lacune ontstaat in de opeenvolging van de dienstonderbrekingen die in aanmerking komen om de periode te bepalen waarna een betrekking van een directeur die langdurig afwezig is, kan worden vacant verklaard.

Artikel 8, 9, 20, 21

De decreten rechtspositie van 27 maart 1991 bepalen dat een personeelslid dat vast benoemd is in een ambt in een instelling in een onderwijsniveau waar deze decreten van toepassing zijn – basisonderwijs, deeltijds kunstonderwijs, secundair onderwijs, volwassenenonderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding en de pedagogische begeleidingsdiensten – tijdelijk een andere opdracht kan opnemen in een instelling in die onderwijsniveaus en daarbij zijn vaste benoeming kan behouden. Deze tijdelijk andere opdracht kan opgenomen worden binnen de eigen inrichtende macht, maar ook bij een andere inrichtende macht en zelfs in een ander onderwijsnet. Het personeelslid blijft bij het opnemen van deze andere opdracht ressorteren onder de principes van de decreten rechtspositie. Met ingang van 1 september 2018 kan ook een vastbenoemd personeelslid uit een centrum voor basiseducatie tijdelijk belast worden met een andere opdracht in een instelling die ressorteert onder de decreten rechtspositie.

Daarnaast kan een vastbenoemd personeelslid via dit verlov tijdelijk andere opdracht (TAO) ook tijdelijk een andere opdracht opnemen bij de inspectie, bij de begeleiding en inspectie voor de levensbeschouwelijke vakken en in een hogeschool en vanaf 1 september 2018 ook in een centrum voor basiseducatie.

Als een vastbenoemd personeelslid een verlov TAO opneemt om een opdracht bij voormelde diensten of instellingen op te nemen, gelden de regels van de rechtspositie die in die instelling bij die dienst van kracht zijn.

Het personeelslid behoudt tijdens het uitvoeren van die tijdelijke opdracht zijn vaste benoeming omdat hij een verlov om tijdelijk een andere opdracht uit te oefenen (verlov TAO) opneemt. De administratieve en geldelijke toestand van het vastbenoemde personeelslid worden geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 april 1998 tot regeling van de administratieve en geldelijke toestand van bepaalde vastbenoemde personeelsleden van het onderwijs, tijdelijk aangesteld of tijdelijk belast met een opdracht waarvoor ze niet vast benoemd zijn. Dit besluit blijft ook onverkort van kracht.

De aanpassingen aan deze artikelen voegen geen nieuwe principes toe - buiten de mogelijkheid dat een vastbenoemd personeelslid via een verlov TAO ook naar een centrum voor basiseducatie kan gaan en dat een instelling die ressorteert onder de decreten rechtspositie een vastbenoemd personeelslid van een centrum voor basiseducatie tijdelijk kan aanstellen via dat verlov TAO -, maar maken het onderscheid duidelijk tussen de verschillende situaties: enerzijds de mogelijkheid om binnen het toepassingsgebied van de decreten rechtspositie tijdelijk een andere opdracht op te nemen en anderzijds de mogelijkheid om buiten het toepassingsgebied van de decreten rechtspositie via een verlov TAO een andere opdracht op te nemen.

Artikel 10, 11, 22, 23

In de decreten rechtspositie van 27 maart 1991 worden de artikelen 39 tot 41 van het Koninklijk Besluit van 28 mei 2003 betreffende het gezondheidstoezicht op de werknemers 'vertaald naar onderwijs' zodat alle betrokken partijen de re-integratieprocedure voorzien in het KB kunnen toepassen binnen het onderwijs.

De artikelen 39 tot 41 werden recent echter opgeheven en vervangen door een nieuwe procedure. Inmiddels werd de inhoud van o.a. dit gewijzigde KB opgenomen in de Codex over het welzijn op het werk, waardoor we in de decreten rechtspositie moeten verwijzen naar deze Codex.

De belangrijkste wijziging in de nieuwe procedure verruimt wie van de betrokkenen een re-integratieprocedure kan opstarten. In het verleden kon enkel het betrokken personeelslid het initiatief nemen, nu kunnen ook de adviserend geneesheer en de werkgever binnen de door het KB opgelegde voorwaarden een re-integratieprocedure opstarten.

Dit is echter niet het geval en ook ná 1 september 2017 telt een vóór die datum genoten terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden wel degelijk mee voor het vaststellen van de minimale periode van afwezigheid om de betrekking vacant te kunnen verklaren.

Om die onduidelijkheid uit de wereld te helpen, wordt de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden terug toegevoegd aan de lijst met de verduidelijking dat het gaat om gebruik van deze maatregel tot uiterlijk 31 augustus 2017.

De wijziging wordt met terugwerkende kracht ingevoerd op 1 september 2017 om te vermijden dat er een lacune ontstaat in de opeenvolging van de dienstonderbrekingen die in aanmerking komen om de periode te bepalen waarna een betrekking van een directeur die langdurig afwezig is, kan worden vacant verklaard.

In de omzendbrief die de overheid m.b.t. dit thema heeft gepubliceerd, is vorig schooljaar (2017-2018) al wel nadrukkelijk aangegeven dat de opheffing van de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden en toevoeging van de afwezigheid wegens persoonlijke aangelegenheden niet betekende dat de periodes van terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden die voor 1 september 2017 werden genomen niet meer in aanmerking zouden komen om de duur van de afwezigheid te bepalen. Het onderwijsveld is dus al op de hoogte van deze bepaling.

Artikel 12, 25

In bepaalde omstandigheden heeft een personeelslid na ontslag recht op een opzeggingstermijn. De exacte aanvangsdatum van de opzeggingstermijn vormt regelmatig basis van discussie tussen een schoolbestuur en de administratie die instaat voor de bezoldiging van het personeelslid tijdens de opzeggingstermijn.

Om duidelijkheid te scheppen, leggen deze artikelen per maatregel eenduidig vast wanneer de opzeggingstermijn effectief aanvang, nl. vanaf het ogenblik dat de het ontslag definitief is (met inbegrip van de voorziene beroepstermijnen en –procedures).

Artikel 14, 24

Sinds 1 september 2014 is in het gewoon voltijds secundair onderwijs een overheveling van een vestigingsplaats niet meer mogelijk. De verwijzingen naar de betrokken bepaling in de codex secundair onderwijs in de definitie van het begrip 'vestigingsplaats' is dan ook overbodig geworden.

Hoofdstuk 4. Basisonderwijs

Artikel 27

Het leerlingenkenmerk "thuisloos" wordt in het gewoon basisonderwijs in aanmerking genomen voor het toekennen van extra financiering of subsidiëring, zowel op het vlak van lerarenomkadering (weging 1,5) als op het vlak van werkingsbudgetten. De decretale invulling die aan het begrip "thuisloos" wordt gegeven, situeert zich binnen de

context van de jeugdzorg en omvat niet de categorie leerlingen die het statuut hebben van "niet-begeleid minderjarige vreemdeling". Dit is manifest een lacune die via de voorliggende maatregel ongedaan wordt gemaakt.

Artikel 28

Vandaag worden enkel de schoolveranderingen die gebeuren tijdens het schooljaar tussen 1 september en 30 juni gevat door de procedure schoolverandering: de nieuwe school stuurt de schoolverandering door via aangetekende zending of tegen afgiftebewijs naar de oude school. De nieuwe inschrijving is rechtsgeldig op de dag waarop de nieuwe school de schoolverandering doorgeeft.

Er is geen procedure bepaald voor leerlingen die tussen twee schooljaren van school veranderen, en er is geen meldingsplicht. Scholen stellen dus soms vast dat op 1 september een of meerdere leerlingen niet komen opdagen.

Indien er een wachtlijst is, moeten tijdens die eerste schoolweek nog leerlingen gecontacteerd worden die intussen al in een andere school gestart zijn. Dit zet in gebieden met capaciteitsdruk een hele carrousel van in- en uitschrijvingen in gang.

In scholen zonder druk op de capaciteit en zonder wachtlijsten, stelt die problematiek zich minder. Maar ook in deze scholen is een tijdig en correct zicht op het aantal leerlingen (per leerlingengroep) belangrijk bij de voorbereiding van het nieuwe schooljaar voor de indeling van de leerlingengroepen, verdeling van lestijden, enz. Ook vanuit het oogpunt van de leerlingen zelf zijn schoolveranderingen na (en zelfs net voor) de start van het schooljaar maximaal te vermijden.

Scholen kunnen deze schoolveranderingen tussen twee schooljaren vandaag wel al detecteren, zij het op voorwaarde dat:

- de school de eigen leerlingen in Discimus al heeft overgezet naar de administratieve groep voor het volgende schooljaar;
- de nieuwe school de leerling al heeft opgenomen in Discimus.

Stelt een school vast dat een leerling voor het volgende schooljaar is ingeschreven in een andere school, dan kan ze de ouders contacteren en vragen of die al een definitieve keuze hebben gemaakt. Een school kan echter geen keuze afdwingen. Het decretale kader sluit dubbele inschrijvingen immers niet uit. Een inschrijving in een nieuwe school betekent – wanneer die inschrijving niet tijdens het lopende schooljaar gebeurt – dan ook geen uitschrijving in de oude school.

Daarom wordt de procedure rond school veranderen aangepast in het belang van een goede werking van de basisschool en een verlichting van de taak van de directeur. De nieuwe procedure heeft verschillende doelstellingen:

1. planlastvermindering bij schoolveranderingen;
2. de carrousel van in- en uitschrijvingen aan het begin van het schooljaar vermijden door de procedure rond schoolveranderingen ook toe te passen op schoolveranderingen die plaatsvinden tussen twee schooljaren;
3. de dubbele inschrijvingen vermijden.

Concreet wordt er in de toekomst een onderscheid gemaakt tussen drie soorten inschrijvingen.

1. Een inschrijving in de loop van het schooljaar (tussen 1/9 en 30/6), met de intentie om meteen, of nog in de loop van het lopende schooljaar van school te veranderen.

•De registratie van deze nieuwe inschrijving gebeurt meteen via Discimus. De leerling is vanaf dat moment ingeschreven in de nieuwe school, de leerling wordt in de oude school uitgeschreven.

- Indien de leerling nog in het schooljaar wenst te starten in de nieuwe school, maar nog niet op het moment van de inschrijving (vb. een geplande verhuis tijdens het schooljaar), wordt de inschrijving gecommuniceerd aan de oude school met vermelding van de datum waarop de inschrijving start en de leerling uitgeschreven wordt in de oude school.

2. Een inschrijving tijdens de zomervakantie (tussen 1/7 en 31/8), met het oog op volgend schooljaar

- De registratie van deze nieuwe inschrijving gebeurt binnen de 7 kalenderdagen via Discimus. De oude school ontvangt meteen een melding van schoolverandering, en kan de leerling uitschrijven voor het volgende schooljaar.
- Indien de leerling later in het schooljaar zal starten (vb. een geplande verhuis tijdens het schooljaar), wordt de inschrijving gecommuniceerd aan de oude school met vermelding van de datum waarop de inschrijving start en de leerling uitgeschreven wordt in de oude school. De leerling blijft dan ingeschreven in de oude school tot de datum die vermeld wordt op de schoolverandering. De school kan echter al rekening houden met die geplande schoolverandering, en op basis daarvan een nieuwe leerling inschrijven.

3. Een inschrijving in de loop van een schooljaar (tussen 1/9 en 30/6), maar met het oog op een schoolverandering in het volgende schooljaar.

- De registratie van deze nieuwe inschrijving gebeurt binnen de 7 kalenderdagen via Discimus.
- De communicatie van de inschrijving in een andere school aan de oude school gebeurt door Discimus op 1/7.
- Deze melding geeft de school het recht om de leerling uit te schrijven vanaf 1/7 met het oog op volgend schooljaar. Dit stelt de oude school in de mogelijkheid om eventuele leerlingen op de wachtlijst te contacteren, en geeft een correcter zicht op het aantal leerlingen dat de school mag verwachten op de eerste schooldag van september.
- Indien de leerling in het volgende schooljaar wenst te starten in de nieuwe school, maar nog niet op de eerste schooldag van september (vb. een geplande verhuis tijdens het schooljaar), wordt de inschrijving gecommuniceerd aan de oude school met vermelding van de datum waarop de inschrijving start en de leerling uitgeschreven wordt in de oude school. De leerling blijft dan nog ingeschreven in de oude school tot deze datum. De school kan echter al rekening houden met die geplande schoolverandering, en op basis daarvan een nieuwe leerling inschrijven.
- Er zijn situaties waarbij ouders – ook al zijn ze nog niet zeker of ze effectief zullen overstappen – om zeker te zijn van een plaats al in maart moeten inschrijven in een nieuwe school (vb. voor leerlingen die een overstap tussen gewoon en buitengewoon onderwijs overwegen, gezinnen die maar van school willen veranderen als er plaats is voor alle kinderen, ouders die de overstap willen laten afhangen van de beslissing van de klassenraad, enz.). Al deze intenties tot schoolveranderingen meteen communiceren aan de oude school leidt mogelijk tot spanningen tussen de school en de ouders, en onduidelijkheid voor de oude school. Een ouder kan daarom tot 30/6 de inschrijving in de nieuwe school ongedaan maken. De oude school ontvangt dan geen melding van schoolverandering. Annuleert de ouder de inschrijving in de nieuwe school niet, dan ontvangt de oude school een melding van schoolverandering, op basis waarvan de leerling kan worden uitgeschreven uit de oude school.

De regelgeving bepaalt dat een schoolverandering die wordt doorgegeven via Discimus volstaat als grond voor uitschrijving in de oude school. Een school mag een leerling uitschrijven op basis van een melding van schoolverandering. Ze is daartoe echter niet verplicht, wanneer ze het wenselijk acht (mogelijk in overleg met de ouders en de nieuwe school) om de leerling nog niet uit te schrijven. Scholen krijgen dus een instrument om een keuze af te dwingen van ouders, zonder dat ze meteen verplicht worden om een leerling uit te schrijven en zonder dat de leerling automatisch uitgeschreven wordt.

Dubbele inschrijvingen worden daardoor maximaal vermeden. Dubbele inschrijvingen kunnen enkel nog binnen eenzelfde schooljaar wanneer er een vooraf bepaalde datum is waarop de leerling overstapt tussen de twee scholen (vb. in geval van een aangekondigde verhuis in het schooljaar), of wanneer de oude school zelf beslist de leerling nog ingeschreven te houden. De leerling zal slechts in één school meetellen als regelmatige leerling.

Op die manier wordt een evenwicht gevonden tussen de rechten en vrije schoolkeuze van alle leerlingen, de haalbaarheid voor scholen, de taakbelasting van een directeur en een goede start van het schooljaar.

Artikel 29

De verplichting om relevante leerlingengegevens over te dragen bij schoolverandering is sinds 1 september 2014 opgenomen in artikel 31 van het decreet basisonderwijs.

De beperkte aanpassingen aan het artikel kaderen binnen het belang dat gehecht wordt aan het faciliteren van de overgang van basisonderwijs naar secundair onderwijs. Eén van maatregelen die in de conceptnota 'Modernisering secundair onderwijs – Maatregelen basisonderwijs en eerste graad' is opgenomen, is het verbeteren van de informatiedoorstroom tussen de basisscholen en de secundaire scholen. Niet alle scholen geven vandaag correct uitvoering aan artikel 31. In heel wat scholen gebeurt de overdracht van relevante leerlingengegevens bij de overgang van basis- naar secundair onderwijs via de ouders onder de vorm van een BASO-fiche. De BASO-fiche legt de verantwoordelijkheid voor de overdracht van relevante leerlingengegevens bij de ouders terwijl artikel 31 van het decreet basisonderwijs stelt dat de overdracht van school tot school dient te gebeuren (met dien verstande dat ouders zich tegen de overdracht wel kunnen verzetten). Basisscholen weten vandaag echter niet van alle leerlingen naar welke secundaire scholen ze gaan wat een vlotte informatieoverdracht tussen scholen bemoeilijkt. Teneinde uitvoering te kunnen geven aan de maatregel opgenomen in de conceptnota, wil men inzetten op de correcte toepassing van de huidige bepaling in het decreet basisonderwijs.

Vandaag bepaalt artikel 31 niet uitdrukkelijk dat de overdracht van relevante leerlingengegevens ook geldt bij de overgang van de leerling van de basisschool naar de secundaire school. Om elke interpretatie uit te sluiten wordt in het artikel geëxpliciteerd dat de gegevens niet alleen worden overgedragen bij elke schoolverandering binnen het basisonderwijs maar ook bij de schoolverandering van het basis- naar secundair onderwijs. In het artikel wordt tevens uitdrukkelijk opgenomen dat het initiatief om de gegevens over te dragen bij de uitschrijvende school ligt.

Het is de bedoeling om in Discimus de informatie over in welke secundaire scholen hun vroegere leerlingen zijn ingeschreven, aan te bieden aan de basisscholen. Artikel 31 van het decreet zal de wettelijke basis vormen op basis waarvan de Vlaamse toezichtscommissie machtiging kan toekennen om de (adres)gegevens over de secundaire school waar de vroegere leerlingen zijn ingeschreven, ter beschikking te stellen aan de basisschool.

Het voorzien van deze mogelijkheid in Discimus is bovendien te beschouwen als een bijkomende service die de onderwijsverhouding aan de basisscholen aanbiedt en kadert in het verminderen van de planlast. Basisscholen zullen dan immers niet meer zelf moeten uitzoeken in welke secundaire scholen hun vroegere leerlingen zijn ingeschreven om te kunnen voldoen aan hun wettelijke verplichting.

Artikel 30

Onderwijsdecreet XXVII wijzigde de regelgeving inzake het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs met ingang van het schooljaar 2017-2018. Leerlingen die geen getuigschrift basisonderwijs behalen zouden voortaan een getuigschrift van bereikte doelen krijgen. Deze wijziging is één van de maatregelen voor het basisonderwijs die

voortvloeit uit de modernisering van het secundair onderwijs, en heeft tot doel een sterkere één-op-één-relatie te creëren tussen het getuigschrift basisonderwijs en toegang tot 1A enerzijds, en het getuigschrift bereikte doelen en toegang tot 1B anderzijds.

Er werd beslist door de Vlaamse Regering om de ingangsdatum voor de modernisering van het secundair onderwijs met één schooljaar te verplaatsen naar 1 september 2019. Gelet op de grote verwevenheid tussen de maatregel met betrekking tot de getuigschriften in het basisonderwijs en de toegang tot het gemoderniseerd secundair onderwijs is het aangewezen om de maatregel inzake de getuigschriften in het basisonderwijs chronologisch te laten sporen met de modernisering secundair onderwijs. Dit betekent dat in het schooljaar 2017-2018 er nog geen getuigschrift bereikte doelen uitgereikt zullen worden omdat op 1 september 2018 de één-op-één-relatie nog niet in voege is.

De leerlingen die het getuigschrift basisonderwijs niet krijgen in het schooljaar 2017-2018, krijgen gedurende dit schooljaar de drie documenten die vóórheen aan deze leerlingen gegeven werden: nl. een verklaring met het aantal en soort gevolgde jaren lager onderwijs, een schriftelijke motivering waarom het getuigschrift basisonderwijs niet uitgereikt is en aandachtspunten voor de toekomst.

De getuigschriften voor het schooljaar 2017-2018 worden in het basisonderwijs uitgereikt na 20 juni 2018. Om te vermijden dat scholen in het schooljaar 2017-2018 toch een getuigschrift bereikte doelen zouden moeten uitreiken aan leerlingen die het getuigschrift basisonderwijs niet behalen moet de ingangsdatum van dit artikel voor 20 juni 2018 liggen.

Er zijn hieromtrent nog geen rechten toegekend en de terugwerkende kracht kadert in een goede werking van de openbare dienst.

Artikel 31

De gesprekken met de onderwijspartners rond de bestuurlijke optimalisatie worden verder gezet. Bij de implementatie van de bestuurlijke optimalisatie dient het onderwijsveld de nodige tijd te hebben om zich op een nieuwe manier te groeperen. Daarom wordt de uitstap uit de scholengemeenschap om toe te treden tot een schoolbestuur met bepaalde kenmerken pas mogelijk vanaf 1 september 2019.

Hoofdstuk 5. Participatie

Artikel 32

Technische aanpassingen. In het participatiedecreet van 2004 staat nog een verwijzing vermeld die verwijst naar een ondertussen opgeheven decreet.

Hoofdstuk 6. Studiefinanciering

Artikel 33

In het decreet studiefinanciering werden nationaliteitsvoorwaarden ingeschreven voor alle leerlingen en studenten die in aanmerking willen komen voor een school- of studietoelage.

Daarnaast werd in datzelfde decreet ingeschreven dat iemand die meer dan 1 jaar in pleegzorg zit, recht heeft op een toelage, ongeacht de financiële situatie van het gezin. Dit gezin moet geen inkomenstoets afleggen.

In de praktijk wordt dit recht op een school- of een studietoelage vrij absoluut bekeken. Er wordt van uitgegaan dat een pleegkind of –gast die onder de pleegzorgregeling valt, steeds in aanmerking komt voor een school- of studietoelage ongeacht zijn of haar verblijfstitel. Bij pleegzorg vertrekt men vanuit de hulpvraag. Pleegzorg biedt

ondersteuning aan elk kind zonder onderscheid, met de rechten van het kind als fundamentele basis. Er is geen vereiste om wettig te verblijven in België om toegelaten te worden tot pleegzorg. Minderjarigen zonder wettige verblijfstitel kunnen dus een indicatiestelling krijgen voor pleegzorg.

In uitzonderlijke situaties voldoen de pleegkinderen of -gasten die onder de pleegzorgregeling vallen, niet aan de nationaliteitsvoorwaarden in het decreet studiefinanciering omdat zij niet (of nog niet lang genoeg) over een wettige verblijfstitel beschikken.

Door, naar analogie met de financiële voorwaarden, de nationaliteitsvoorwaarden te schrappen voor pleegkinderen en -gasten die onder de pleegzorgregeling vallen, worden deze uitzonderlijke en onbedoelde situaties vermeden.

In het school- en academiejaar 2014-2015 ging het over 12 dossiers, in het school- en academiejaar 2015-2016 over 12 dossiers en in het schooljaar 2016-2017 over 11 dossiers die afgewezen werden op basis van de nationaliteitsvoorwaarden en onder de pleegzorgregeling vielen (situatie 1 december 2017).

Artikel 34

Deze bepaling heeft tot doel om de procedure voor manuele aanvragen en automatisch gestarte dossiers op mekaar af te stemmen.

Wie in de afgelopen jaren een toelage kreeg, hoefde geen nieuwe aanvraag in te dienen. De afdeling School- en Studietoelagen schreef in de loop van het schooljaar deze burgers aan met de vraag of zij ook dit jaar een toelage wilden en bezorgde hen hierbij een vooraf ingevuld formulier. Ouders moesten dit formulier enkel nog nakijken, eventueel verbeteren en terugsturen.

Tijdens het schooljaar 2016-2017 werden meer dan 190.000 dossiers automatisch opgestart. Daardoor verwerkte de afdeling dit schooljaar voor de eerste keer meer dan 500.000 dossiers. Er zijn steeds restcategorieën waarvoor geen automatische dossiers kunnen opgestart worden, zoals studies in het buitenland, geen adres in België,...

Er komt in het decreet studiefinanciering een bepaling toe dat er automatisch dossiers worden opgestart tussen 1 augustus tot 1 mei.

Hierdoor kunnen de automatisch gestarte dossiers vroeger opstarten. Nu kan dit volgens het decreet pas opgestart worden vanaf 1 september.

Dan kunnen we ook duidelijk communiceren dat iedereen die na 1 mei nog geen automatisch gestart dossier ontvangen heeft, best zelf een aanvraag doet.

(Beleidsbrief 2017-2018, punt 1.13)

Daarnaast willen we de procedure voor het indienen van een aanvraag en het reageren op een automatisch gestart dossier gelijktrekken.

Momenteel staat er geen harde deadline in het decreet voor de automatisch gestarte dossiers. De datum van het vervolledigen van dossiers (31/12/X+1) wordt toegepast op deze dossiers.

Voor manueel aangevraagde dossiers is de deadline 1 juni. Bijgevolg brengen we de datum voor het reageren op de automatisch gestarte dossiers ook naar 1 juni.

Artikel 35

Momenteel staat in het decreet dat er ten vroegste op 1 september schooltoelagen uitbetaald kunnen worden. Bij de start van het schooljaar 2017-2018 waren er 7.000 schooltoelagen klaar om einde augustus uitbetaald te worden. Dit was mogelijk door het grote aantal automatisch behandelde dossiers.

Daarom stellen we voor om de laatste maandag van augustus een eerste betaling uit te voeren zodat deze gezinnen zo dicht mogelijk bij de start van het schooljaar de toelage ontvangen. Dit zal niet leiden tot meer betalingen.

Hoofdstuk 7. Volwassenenonderwijs

Artikel 36

Uit de beleidsevaluatie van de opleiding Aanvullende Algemene Vorming is gebleken dat de centra hun decretale opdracht om trajectbegeleiding in te richten de voorbije jaren goed hebben uitgevoerd en hierover jaarlijks rapporteerden aan de overheid via een schriftelijke neerslag van trajectbegeleidingsfiches. De jaarlijkse rapportering biedt echter vanuit het macro-beleidsperspectief weinig meerwaarde. Om de administratieve last voor de centra te verlichten wordt de verplichting tot schriftelijk rapporteren gestroomlijnd met de bepalingen in het decreet volwassenenonderwijs voor de trajectbegeleiding in het studiegebied Nederlands tweede taal. In plaats van jaarlijks de schriftelijke neerslagen door te sturen naar de administratie volstaat het dat het centrum aan de onderwijsinspectie kan aantonen dat de individuele trajectbegeleiding wel degelijk gebeurt.

Hoofdstuk 8. Rookverbod

Artikel 37 tot en met 43, artikel 121

De huidige wetgeving legt een volledig rookverbod op in gesloten plaatsen van scholen, bv. de klaslokalen, alsook tijdens wekdagen van 6u30 tot 18u30 bij extra-murosactiviteiten en op open plaatsen, zoals op de speelplaats.

Het Vlaams Instituut voor Gezond Leven pleit voor een permanent en absoluut rookverbod in alle vestigingsplaatsen van scholen, centra, academies, internaten en tehuizen. Deze vraag is opportuun en haalbaar in het basisonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het secundair onderwijs. Voor de centra voor volwassenonderwijs en basiseducatie is dit vooralsnog niet het geval omdat deze vormen van onderwijs veeleer plaatsvinden in infrastructuur die in eerste instantie voor niet-onderwijsdoeleinden is bestemd en derhalve bezwaarlijk door de Vlaamse overheid onder een bepaling inzake rookverbod kan worden geplaatst. Indien het algemeen rookverbod wordt opgelegd aan het leerplichtonderwijs, het DKO en de CLB doch, bv., een centrum voor volwassenonderwijs gebruik maakt van de gebouwen van die instelling, zullen de cursisten zich wel aan de regels van het algemeen rookverbod moeten houden, zo niet is het beginsel van rookvrije vestigingsplaats niet volledig. Dit zelfde geldt uiteraard voor internaten die zijn gelegen op vestigingsplaatsen van scholen en centra, academies die onder onderhavig rookverbod ressorteren.

In het verlengde van het decreet van 6 juni 2008 op het rookverbod, is in het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs het voeren van een beleid ter zake momenteel reeds als een expliciete erkenningsvoorwaarde voor scholen vastgelegd. Aangezien door de thans voorliggende maatregel het rookverbod wordt uitgebreid naar scholen voor deeltijds kunstonderwijs, wordt in de codificatie van 28 oktober 2016 - die de rechtsgrond vormt voor het deeltijds kunstonderwijs - een identieke erkenningsvoorwaarde ingevoerd.

Hoofdstuk 9. Decreet leren en werken

Artikel 44

Ingevolge het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen is in de leertijd de trajectbegeleiding, inclusief de werkplekcomponent, van de leerling een bevoegdheid van de Syntra-lokaal geworden. Als gevolg hiervan wordt het begrip 'trajectbegeleider Syntra Vlaanderen' opgeheven en wordt de definitie van het begrip 'trajectbegeleider' aangepast.

Artikel 45 tot en met 48

Het gaat om een drietal technische aanpassingen ingevolge eerder gewijzigde wetgeving inzake leren en werken.

Leerlingen kunnen conform het decreet leren en werken niet worden toegelaten tot een opleiding in het stelsel leren en werken op basis van een eindstudiebewijs van dezelfde opleiding behaald o.a. in de ondernemersopleiding. Sinds 1 september 2012 is de ondernemersopleiding vervangen door het ondernemerschapstraject. Dit moet nog worden gecorrigeerd.

Conform het decreet leren en werken kan de praktijkcommissie bijzondere instapvoorwaarden bepalen inzake leeftijd en vooropleiding voor bepaalde opleidingen in de leertijd. Gezien de praktijkcommissie ingevolge het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen niet meer bestaat, wordt deze bevoegdheid overgeheveld naar de raad van bestuur in het kader van zijn bevoegdheid om te beslissen over alle zaken waarvoor Syntra Vlaanderen bevoegd is (met uitzondering van de bevoegdheden van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren).

In het kader van de verdere overheveling van bevoegdheden van Syntra Vlaanderen die niet meer als overheidsopdrachten worden beschouwd, krijgt de klassenraad van de Syntra-lokaal de bevoegdheid om

- te beslissen over de inschaling van leerlingen in een opleiding op basis van hun leeftijd en vooropleiding;
- de betrokken personen op de hoogte brengen van het centrumreglement;
- te beslissen over de toelating van leerlingen die houder zijn van studiebewijzen uitgereikt door scholen en centra die niet door de Vlaamse Gemeenschap zijn erkend, gefinancierd of gesubsidieerd.

Artikel 49 tot en met 54

Het begrip 'begeleidingsteam' wordt vervangen door het begrip 'klassenraad'. Hiermee is er een identieke werking als de klassenraad in het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Ingevolge een vorige wijziging van het decreet leren en werken krijgt het begeleidingsteam van de Syntra-lokaal vanaf het schooljaar 2017-2018 beslissingsbevoegdheid over de evaluatie en begeleiding van de leerlingen daar waar dit voorheen een bevoegdheid was van Syntra Vlaanderen. Conform het decreet leren en werken is het bereiken van de doelstellingen van het leerplan op het betrokken niveau een van de voorwaarden om een onderwijsstudiebewijs (getuigschrift tweede graad secundair onderwijs, studiegetuigschrift tweede leerjaar derde graad secundair onderwijs en diploma secundair onderwijs) te kunnen behalen. In de regelgeving is nog steeds bepaald dat Syntra Vlaanderen beslist of een leerling in voldoende mate de doelstellingen van het leerplan heeft behaald. Dit moet gecorrigeerd worden aangezien vanaf schooljaar 2017-2018 deze bevoegdheid bij het begeleidingsteam ligt.

In het kader van de verdere overheveling van bevoegdheden van Syntra Vlaanderen naar de Syntra-lokaal, krijgen de laatste zoals de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs de bevoegdheid om vervangende attesten uit te reiken.

De retroactiviteit inzake uitreiken van attesten (artikel 82 decreet leren en werken) heeft te maken met een rechtzetting in de regelgeving, die anders inconsistent en niet toepasbaar is. Bij een nieuwe regelgeving is het noodzakelijk dat correcties op dezelfde datum ingaan als de oorspronkelijke regelgeving. Aangezien in het schooljaar 2017-2018 de klassenraad van de Syntra-lokaal zal beslissen over het bereiken van de doelstellingen van het leerplan, moet op hetzelfde moment de voorwaarde inzake het bereiken van de doelstellingen van het leerplan voor het uitreiken van de onderwijsstudiebewijzen worden aangepast.

Artikel 55

De regelgeving inzake subsidiëring van de Syntra-lokaal werd vervangen door een nieuwe regelgeving. Een uitvoeringsbesluit van de Vlaams Regering van 14 december 2001 is vervangen door een besluit van 12 juli 2013. Artikel 93 van het decreet Ieren en werken dient hierop nog te worden aangepast.

Hoofdstuk 10. Wijziging decreet intergemeentelijke onderwijsvereniging

Artikel 56 tot en met 62

Het onderwijsbeleid zet in op een steeds grotere rol voor bestuurlijke samenwerkingsverbanden. Private en publieke besturen hebben het recht om onderwijs in te richten, maar de overheid verbindt er vaak een minimale schaal aan opdat men in aanmerking zou komen voor subsidiëring, of stimuleert samenwerking door de meest gunstige subsidiëring te verbinden aan een bepaalde minimumschaal. De rationalisatienormen zorgen ervoor dat besturen soms de stap naar bestuurlijke samenwerking moeten zetten om nog onderwijs te kunnen inrichten. Met de laatste verhoging van de rationalisatienorm in het volwassenenonderwijs zijn provincies niet langer zeker dat ze zelf die norm halen met de eigen centra, en moet er op zoek worden gegaan naar mogelijkheden tot bestuurlijke samenwerking.

Voor provincies zijn er meerdere mogelijkheden tot samenwerking in het provinciedecreet geregeld, maar die zijn niet altijd geschikt om onderwijssamenwerking tussen provincies te verankeren.

Er bestaan ook wel mogelijkheden tot samenwerking zonder de oprichting van een nieuwe rechtspersoon. Maar vaak is het op bestuurlijk en onderwijskundig vlak aangewezen om tot een nieuw bestuur te komen, dat zelf de volle bestuurlijke verantwoordelijkheid kan opnemen voor onderwijsinstellingen.

Daarom wordt het decreet van 28 november 2008 op de intergemeentelijke onderwijsvereniging verruimd. Voortaan kunnen zowel gemeenten als provincies interlokale onderwijsverenigingen oprichten. Die kunnen bestaan uit meerdere gemeenten, meerdere provincies, of een combinatie van beide.

Ook verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid die gemeenten of provincies hebben opgericht, zullen kunnen toetreden tot dergelijke onderwijsvereniging, uiteraard op voorwaarde dat zij in de beheersovereenkomst die bevoegdheid hebben gekregen.

Dit maakt ook meer bestuurlijke samenwerkingsverbanden mogelijk in het officieel onderwijs. Op die manier draagt deze decreetswijziging bij aan de beleidsdoelen inzake meer samenwerking tussen publieke onderwijsverstrekkers.

In voorliggend decreet wordt het decreet van 28 november 2008 op de intergemeentelijke onderwijsverenigingen aangepast. Door de aanpassing moet de titel ervan worden gewijzigd naar de interlokale onderwijsvereniging. De basisprincipes van het bestaande decreet worden behouden. Daartoe werd de term 'gemeente' telkens vervangen door de term 'lokale besturen' waarmee dan zowel gemeenten als provincies worden bedoeld.

Hoofdstuk 11. Schoolsport

Artikel 64

Het vervangen van artikel 2 van het decreet van 2009 inzake schoolsport wijzigt de definitie van schoolsport. Schoolsport is het geheel van extra-curriculaire sport- en bewegingsactiviteiten in schools en naschools verband voor de leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs, met bijzondere aandacht voor die leerlingen die via het bestaande aanbod van sport- en bewegingsactiviteiten buiten schools verband niet worden bereikt.

Schoolsport heeft als doel om, met het oog op het stimuleren van een gezonde levensstijl en om levenslang deel te nemen aan sport- en bewegingsactiviteiten, leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs te stimuleren, zowel in georganiseerd verband binnen een sportvereniging, als in los of anders georganiseerd of ongeorganiseerd verband.

Artikel 65

Het vervangen van artikel 3 wijzigt de samenstelling van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering.

Voortaan zullen ook vertegenwoordigers van de non-profitsector die affiniteit hebben met schoolsport opgenomen worden in de Algemene Vergadering en in de Raad van Bestuur. In de subsidieovereenkomst worden voortaan ook de door de Vlaams Regering aangewezen experts opgenomen die als waarnemer die algemene vergadering en de raad van bestuur van de vereniging bijwonen.

Verder wordt in een laatste punt de generieke formulering opgenomen dat de vereniging de regels inzake deugdelijk bestuur respecteert.

De wijzigingen kwamen tot stand naar aanleiding van het lanceren van een nieuwe oproep voor de organisatie van de schoolsport. Daarbij werd er afgestemd met een aantal leden uit de opvolgingsgroep voor de organisatie van de schoolsport, die decretaal is vastgelegd.

Bekommernis van de leden was vooral te bekomen dat er duidelijkheid is tussen het doel en de daaraan gerelateerde opdrachten voor schoolsport. Tevens wou men bekomen dat er bij de organisatie die instaat voor de schoolsport nog meer aandacht is voor de meest kwetsbare leerlingen en de scholen die ze opvangen. De uitbreiding van de Raad van bestuur heeft vooral als bedoeling om de organisatie die inslaat voor de schoolsport mee te voeren in belangrijke tendensen, waardoor er door de organisatie sneller dan nu kan ingespeeld worden op maatschappelijke veranderingen en aandachtspunten voor de organisatie van de schoolsport.

Hoofdstuk 12. Wijziging decreet betreffende de kwalificatiestructuur

Artikel 66

Bij de opmaak van de beroepskwalificaties schatten de sectoren in welke competenties samen uitstroomkansen op de arbeidsmarkt bieden. Om die uitstroomkansen voor lerenden zo ruim mogelijk te houden, vraagt men de sectoren om beroepskwalificaties breed te formuleren. Voor bepaalde jongeren is het echter niet haalbaar om alle competenties uit (vooral heel brede) beroepskwalificaties te behalen en jongeren die vroegtijdig uitstromen, verlaten het leerplichtonderwijs zonder een erkenning van de competenties die ze wel al behaalden. Ook bij volwassenen die een opleidings- of EVC-traject doorlopen, kan het gebeuren dat zij er niet in slagen de volledige beroepskwalificatie te verwerven. Binnen verschillende brede beroepskwalificaties is het echter mogelijk om samenhangende gehelen van competenties af te bakken die uitstroomkansen bieden in een smaller deel van de arbeidsmarkt dan de volledige beroepskwalificatie. Het certificeren van deeltkwalificaties kan jongeren en volwassenen toelaten om reeds aan de slag te gaan op de arbeidsmarkt en het verwerven van competenties op een later tijdstip en/of via een andere weg verder te zetten. (Beleidsbrief 2017-2018, punt 1.9.1.)

Er zijn verschillende voorbeelden van brede beroepskwalificaties waarbij het zinvol is om deeltkwalificaties af te bakken. De schilder-decorateur kan opgedeeld worden in de schilder, de plaatser wandbekleding en de plaatser soepele vloerbekleding. Deze afgebakende gehelen bieden uitstroomkansen op de arbeidsmarkt, zij het in een smaller segment dan de beroepskwalificatie schilder-decorateur. Zo kan ook de hoeknaadlasser afgebakend worden binnen de beroepskwalificatie constructielasser. Net zoals de plaatlasser binnen de beroepskwalificatie pijplasser.

De vertegenwoordigers van de arbeidsmarkt bepalen wanneer het zinvol is om deelkwalificaties af te bakenen en doen dit tijdens de opmaak van een beroepskwalificatie. De deelkwalificaties worden niet apart ingeschaald.

Hoofdstuk 13. Wijziging van het decreet betreffende de kwaliteit

Artikel 67

Het voorstel laat toe dat binnen het budget dat voorzien wordt voor nascholing op initiatief van de Vlaamse Regering ook middelen kunnen besteed worden aan het opzetten van praktijkgerichte reviews, een vorm van praktijkgericht onderzoek, ter bevordering van de wetenschappelijke onderbouwing van de prioritaire nascholingsthema's.

Tot op heden kan het budget immers enkel besteed worden aan nascholingsprojecten. Eénmaal dit artikel goedgekeurd is, zal ook het procedurebesluit aangepast worden zodat er ook een procedure voor toekenning en uitvoering voor deze praktijkgerichte reviews wordt ontwikkeld.

Hieronder volgt een uitgebreide toelichting over de verantwoording van het opzetten van praktijkgerichte reviews.

Artikel 12 van het decreet kwaliteit handelt over de toekenning van middelen voor nascholing op initiatief van de Vlaamse Regering. De procedure voor de toekenning wordt verder bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 2012 tot regeling van de procedure voor toekenning van projectsubsidies m.b.t. de uitvoering van nascholingsinitiatieven zoals gewijzigd op 14 juli 2017.

De beleidsnota Onderwijs 2014-2019 stipuleert dat een sterkere aanwending van (praktijkgericht) onderwijsonderzoek de professionalisering van het onderwijspersoneel moet versterken. Dit wordt ook in het recente VLOR advies van over praktijkgericht onderzoek beklemtoond.

Deze doelstelling heeft ook weerslag op de nascholing op initiatief van de Vlaamse Regering. Binnen dit kader willen we eveneens mogelijkheden scheppen voor een sterke aanwending en doorstroom van praktijkgericht onderzoek met het oog op een maximale ondersteuning op de werkvloer. Het praktijkgericht onderzoek moet leiden tot kennis die bijdraagt aan het oplossen van vragen en problemen van leerkrachten en dus tot het verbeteren van de onderwijspraktijk van de leerkrachten.

Met dit decreet wordt het voortaan mogelijk gemaakt dat er praktijkgerichte reviews, een vorm van praktijkgericht onderzoek, opgezet worden rond bepaalde prioritaire nascholingsthema's waar weinig wetenschappelijk onderbouwde informatie voorhanden is. De resultaten van die review zijn niet enkel bestemd voor een kleine groep van nascholers die hun prioritaire nascholingsvoorstel willen onderbouwen, maar eveneens Vlaanderenbreed gericht naar (afhankelijk van welke thema) alle leerkrachten. Zij kunnen de resultaten, die op een toegankelijke wijze aangeboden worden, aanwenden om te reflecteren over hun eigen klas- en schoolpraktijk en te verbeteren. Dat bevordert de onderzoeks-geïnformeerde klaspraktijk. Ook lerarenopleiders, pedagogische begeleiders andere nascholingsorganisaties kunnen de resultaten van de review voor hun eigen praktijk gebruiken.

Gelet op deze finaliteit en de beschikbare middelen zullen praktijkgerichte reviewstudies voornamelijk als vorm van praktijkgericht onderzoek gekozen worden rond één of meer prioritaire nascholingsthema's waarrond in een latere fase nascholingsvoorstellen ingediend kunnen worden. We maken het dus mogelijk om een klein deel van het budget

te reserveren voor het opzetten van reviewstudies die een overzicht van de beschikbare kennis over een bepaalde probleemstelling uit de onderwijspraktijk bieden.

De belangrijkste doelstelling blijft de middelen inzetten voor de nascholing van het onderwijspersoneel, maar door praktijkgerichte reviews willen de nascholingstrajecten wetenschappelijk onderbouwen en de resultaten ruim verspreiden zodat in principe alle leerkrachten onderzoeks-geïnformeerd te werk kunnen gaan in hun eigen praktijk.

Het mogelijk maken van praktijkgericht onderzoek binnen de prioritaire nascholing werd reeds voorgesteld in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de procedure voor toekenning van projectsubsidies m.b.t. de uitvoering van nascholingsinitiatieven. De Raad van State oordeelde echter in haar advies 61.040/1 van 23 maart 2017 dat projecten voor praktijkgericht onderzoek weliswaar nauw samenhangen met de beoogde nascholingsinitiatieven, maar er toch duidelijk van moeten worden onderscheiden en oordeelde de noodzakelijkheid van een rechtsgrond van praktijkgericht onderzoek in het decreet kwaliteit. "Door de subsidieregeling uit te breiden tot de "projecten voor praktijkgericht onderzoek" voorziet het ontwerp aldus in een regeling die geen rechtsgrond kan vinden in artikel 12 van het decreet van 8 mei 2009."

Artikel 68

Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs voorziet een krediet van 609.000 euro voor de werkingskosten van de entiteit Onderwijscentrum Brussel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) voor de uitvoering van volgende opdrachten ten aanzien van de scholen en de centra van het basisonderwijs en secundair onderwijs die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap en gelegen zijn in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad :

1° het taalvaardigheidsonderwijs van het Nederlands en het talenbeleid verbreden en verdiepen;

2° de toepassing van het Brede Schoolconcept ondersteunen.

Bij de begrotingsopmaak van 2017 werden de budgetten die het departement Onderwijs en Vorming hiervoor voorzag (609.000 euro) toegevoegd aan de globale dotatie aan de VGC. Die dotatie wordt opgevolgd binnen het Agentschap Binnenlands Bestuur. Artikel 27/1 is daarom niet langer relevant. Met het Agentschap voor Binnenlands Bestuur werd evenwel afgesproken dat zij de specifieke opdracht die verbonden is aan deze middelen zouden opnemen in de overeenkomst met de VGC die de globale dotatie begeleidt.

Hoofdstuk 14 Wijzigingen van de codex secundair onderwijs

Artikel 69

Het aanbod en de organisatie van naadloze flexibele trajecten onderwijs-welzijn wordt overgeheveld naar het IVA Jongerenwelzijn en wordt daardoor geïntegreerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand. De rechtsgrond die thans voor deze trajecten is opgenomen binnen het onderwijs, dient derhalve te worden opgeheven.

De terugwerkende kracht naar 1 juli 2018 is nodig om in overeenstemming te zijn met de regelgeving Welzijn.

Artikel 70

Bij de implementatie van de bestuurlijke optimalisatie dient het onderwijsveld de nodige tijd te hebben om zich op een nieuwe manier te groeperen. Daarom wordt de uitstap uit de scholengemeenschap om toe te treden tot een schoolbestuur met bepaalde kenmerken pas mogelijk vanaf 1 september 2019. De uitstap in 2018 wordt opgeheven.

Artikel 71

De capaciteitsmonitor (2015) laat een duidelijke stijging zien van de leerlingenaantallen in de secundaire scholen de volgende jaren. De vraag wordt dan ook gesteld naar extra omkadering om secundaire scholen in staat te stellen tegemoet te komen aan deze stijging.

Hiermee samenhangend is het namelijk zo dat er een vermindering is van het aantal leerlingen in het basisonderwijs in de capaciteitszones. Artikel 173quater van het decreet basisonderwijs voorziet bijkomende lestijden in het kader van de capaciteit. Voor 2017 is er een al een belangrijke vermindering van lestijden. Het aantal daalt de laatste jaren duidelijk en dit zal zich de komende jaren doorzetten en de bijkomende lesuren kunnen dus meegaan met de leerlingen naar het secundair onderwijs.

De voorliggende bepalingen geven hieraan uitvoering op het vlak van lerarenomkadering secundair onderwijs. De problematiek heeft immers inzonderheid op de samenstelling van klasgroepen en de klaswerking betrekking. Enerzijds wordt een aantal voorwaarden opgelijst waaraan moet zijn voldaan om extra uren-leraar te krijgen, anderzijds worden de berekeningsmodaliteiten van deze uren bepaald. De Vlaamse Regering wordt delegatie verleend om deze voorwaarden en modaliteiten jaarlijks cijfermatig te concretiseren vanuit een aantal vastgelegde criteria. Zodoende kunnen wisselende behoeften en beschikbare middelen goed op elkaar worden afgestemd.

De extra omkadering heeft betrekking op het eerste leerjaar van de eerste graad. Dat is immers het leerjaarniveau waarop quasi alle leerlingen doorstromen van de basis- naar de secundaire school en bijgevolg "nieuw" zijn in die secundaire school. "Nieuw" betekent dat desbetreffende leerlingen op de eerste lesdag van februari van het voorafgaand schooljaar nog niet in het secundair onderwijs zijn verrekend voor de vaststelling van de financiering of subsidiëring. Een substantiële leerlingenstijging doet zich dan ook inzonderheid in dat leerjaar op het vlak van beschikbare middelen voelen.

Voor scholen met een substantiële daling van het aantal leerlingen, geldt een gelijkaardige regeling.

De regeling is gekoppeld aan een aantal voorwaarden.

Artikel 72

Sommige bepalingen inzake het centrumreglement (studiebekrachtiging, maatregelen om de component werkplekieren ononderbroken een zinvolle invulling te geven) worden aangepast in functie van de overheveling van een reeks bevoegdheden van Syntra Vlaanderen-centraal naar Syntra-lokaal.

Artikel 73

In 2011 werd de gelijkwaardigheidsprocedure van buitenlandse met Vlaamse studiebewijzen secundair onderwijs vervangen door een individuele toelatingsklassenraadsbeslissing voor leerlingen die vanuit een buitenlands onderwijssysteem instromen in het voltijds secundair onderwijs.

Bij uitbreiding geldt dit ook voor leerlingen die overkomen van een door de bevoegde Gemeenschap erkende Frans- of Duitstalige school. Het opzet van de decreetgever is destijds duidelijk geformuleerd in de memorie van toelichting doch niet voldoende sluitend vertaald naar de decreetstekst zelf.

Het gevolg is dat er interpretatieverschillen rijzen. Zonder aan de inhoudelijke strekking te raken, wordt thans een technische rechtzetting doorgevoerd.

Artikel 74

Naar analogie met de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, zullen de Syntra-lokaal bevoegd worden om een jongere toelating te geven om vanaf het begin van het

schooljaar waarin hij deeltijds leerplichtig wordt de leertijd te volgen. Dit kadert in de overheveling van bevoegdheden van Syntra Vlaanderen naar de Syntra-lokaal.

Artikel 75

De gegevens van de leerlingen leertijd zitten momenteel verspreid over de Syntra-lokaal en Syntra Vlaanderen. Aangezien de Syntra-lokaal meer en meer bevoegdheden van Syntra Vlaanderen overnemen is het de bedoeling om alle gegevens van een leerling te centraliseren in één leerlingendossier dat wordt bijgehouden door de Syntra-lokaal. Dit vereenvoudigt ook het recht op inzage in en toelichting bij hun gegevens.

De bestaande regeling inzake recht op inzage van evaluatiegegevens en opgenomen in de Codex Secundair Onderwijs, wijzigt niet. Het gaat enkel om een vervanging van Syntra-Vlaanderen door Syntra-lokaal.

Artikel 76

Wat betreft het beroep tegen evaluatiebeslissingen en andere beslissingen, worden bevoegdheden overgeheveld van Syntra Vlaanderen naar de Syntra-lokaal. Zo krijgen de Syntra-lokaal in de beroepsprocedure dezelfde bevoegdheden als de scholen en centra van het secundair onderwijs.

Artikel 77, 78, 79

Het leerlingenkenmerk "thuisloos" wordt in het gewoon secundair onderwijs in aanmerking genomen voor het toekennen van extra financiering of subsidiëring, zowel op het vlak van lerarenomkadering (GOK-middelen) als op het vlak van werkingsbudgetten. De decretale invulling die aan het begrip "thuisloos" wordt gegeven, situeert zich binnen de context van de jeugdzorg en omvat niet de categorie leerlingen die het statuut hebben van "niet-begeleid minderjarige vreemdeling". Dit is een lacune die via de voorliggende maatregel ongedaan wordt gemaakt.

Bij de definitie van "gelijkkansenindicatoren" wordt op dit ogenblik vermeld dat het om een leerling gaat die tijdelijk of permanent buiten het eigen gezinsverband opgenomen is door een gezin of persoon, een voorziening of een sociale dienst, inzake bijzondere jeugdbijstand, met uitzondering van de gefinancierde of gesubsidieerde internaten van onderwijs. Daar wordt nu aan toegevoegd dat het ook gaat om de leerling die een niet-begeleide minderjarige vreemdeling is.

De Vlaamse overheid is wel verplicht deze leerlingen in zijn onderwijssysteem op te nemen. Het recht op onderwijs is gewaarborgd in de grondwet en in internationale verdragen inzake zowel burgerlijke en politieke rechten, als economische, sociale en culturele rechten. Het recht op onderwijs bevat zowel elementen van vrijheidsrechten (rechten die een nalaten van de overheid vereisen) als elementen van zogenaamde prestatierechten (rechten die een handeling van de overheid vereisen). Het gaat om :

- artikel 24 van de Belgische Grondwet,
- artikel 2 Protocol 1 bij het Europees Verdrag Rechten van de Mens,
- artikel 17 Europees Sociaal Handvest,
- artikel 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten,
- artikel 29 van het Kinderrechtenverdrag.

Artikel 80, 81

Uit een evaluatie rond Tander blijkt dat men erin slaagt het onderwijs zo in te richten dat leerlingen met gedrags- en emotionele problemen toch in staat zijn schoolse vakken te volgen. Hiertoe past Tander de contextfactoren voor de leerlingen zo aan zodat zij in staat zijn tot leren te komen (kleine klasgroepen, zo weinig mogelijk extra prikkels, voldoende rustpauzes, aangepaste leerstof op niveau van iedere jongere, vertrekken van uit de interesses van de jongere, structuur en voorspelbaarheid,...) Leerlingen zijn opnieuw gemotiveerd om naar school te komen en stellen zich open om terug te leren.

Er zijn een aantal leerlingen volledig gere-integreerd in het reguliere onderwijs, de arbeidsmarkt of het volwassenenonderwijs. Jongeren maken dus stilaan meer kansen te re-integreren in de maatschappij. Elk op zijn tempo en op zijn niveau. Sommige jongeren re-integreren gedeeltelijk omdat hun problematiek te zwaar is.

De personeelsmiddelen van de Vlaamse onderwijsoverheid worden aangevuld met stagiairs vanuit de Katholieke Universiteit Leuven, de Bachelor na Bachelor-opleiding van de Katholieke Hogeschool Leuven en het VSPW (vormingsleergang voor sociaal-pedagogisch werk). Verder zijn er materiële middelen vanuit sponsoring en diverse lokale overheden. Dit is noodzakelijk om voldoende begeleiding en leermaterialen te voorzien voor deze toch wel specifieke doelgroep.

Omwille van de positieve evaluatie wordt voorzien in een verdere verlenging van 2 schooljaren, in afwachting van de uitwerking van een geïntegreerd onderwijs- en zorg- of hulpaanbod.

Hoofdstuk 15. Wijzigingen van de codex Hoger onderwijs

Artikel 82,83,87,88, 89

In de algemene vergadering van 26 oktober 2015 van de hogeschool werd beslist om de schrijfwijze van de naam van de instelling lichtjes aan te passen van "Karel de Grote-Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen" naar "Karel de Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen". Deze wijziging werd op 9 december 2015 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Dit voorstel heeft uitwerking vanaf 1 september 2016. Op deze manier is de inwerkingtreding afgestemd op de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad van de door de hogeschool voorgestelde naamswijziging. Het artikel heeft namelijk uitwerking vanaf het academiejaar na de datum van de publicatie in het Belgisch Staatsblad

Artikel 84

Artikel II.215 van de Codex Hoger Onderwijs legt een lijst vast van categorieën van buitenlandse studenten waarvoor een instellingsbestuur geen verhoogd studiegeld kan bepalen, dit in afwijking op de regel dat een instellingsbestuur vrij en op gemotiveerde wijze het studiegeld bepaalt voor de inschrijving van niet EER-studenten. Deze categorieën studenten betalen hetzelfde studiegeld als Belgische en andere EER-studenten. In deze lijst zijn evenwel de familieleden van EER-burgers niet opgenomen.

De Europese Richtlijn 2004/38/EG van 29 april 2004 vertrekt van het uitgangspunt dat het recht van alle burgers van de Unie van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten, wil het bestaan onder objectieve voorwaarden van vrijheid en waardigheid, ook aan familieleden, ongeacht hun nationaliteit, dient te worden verleend. Voor deze richtlijn wordt onder de definitie van "familielid" begrepen:

- a) de echtgenoot;
- b) de partner, met wie de burger van de Unie overeenkomstig de wetgeving van een lidstaat een geregistreerd partnerschap heeft gesloten, voorzover de wetgeving van het gastland geregistreerd partnerschap gelijk stelt met huwelijk en aan de voorwaarden van de wetgeving van het gastland is voldaan;
- c) de rechtstreekse bloedverwanten in neergaande lijn alsmede die van de echtgenoot of partner als bedoeld onder b), beneden de leeftijd van 21 jaar of die te hunnen laste zijn;
- d) de rechtstreekse bloedverwanten in opgaande lijn, alsmede die van de echtgenoot of partner als bedoeld onder b), die te hunnen laste zijn.

Rekening houdend met deze richtlijn kunnen familieleden van een EER-burger, ongeacht hun nationaliteit, niet gediscrimineerd worden inzake het betalen van studiegeld en is het

studiegeld zoals bepaald voor EER-studenten ook op hen toepassing. Het is dan ook aangewezen om dit te verankeren in de Codex Hoger Onderwijs.

Artikel 85,

Artikel II.221 §2, vierde lid van de Codex Hoger Onderwijs stelt:

“Een beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen kan gemotiveerd zijn op grond van een door de instelling gemaakte afweging dat de gevraagde aanpassing afbreuk doet aan de mogelijkheid de essentiële leerresultaten van de opleiding te bereiken.”.

De bedoeling van de regelgever was om duidelijk aan te geven dat ook studenten met functiebeperkingen ten minste de vooropgestelde basiskennis en -vaardigheden van een opleiding in een bepaald leergebied moesten verwerven. De regelgever benoemde deze basiskennis en -vaardigheden met het begrip ‘essentiële leerresultaten’. Dat bleek achteraf geen goeie keuze, want gaf al snel aanleiding tot brede interpretaties, waarbij niet zelden alle leerresultaten als ‘essentieel’ werden bestempeld, wat het artikel tot dode letter maakte.

Er wordt voorgesteld om nader te bepalen wat onder ‘essentiële leerresultaten’ dient begrepen te worden. Dit door ‘essentiële leerresultaten’ te vervangen door ‘domeinspecifieke leerresultaten’. De domeinspecifieke leerresultaten van een opleiding zijn immers niets anders dan de kerncompetenties en –vaardigheden waarover alle instellingen die de opleiding aanbieden het eens zijn dat elke student die moet behalen. Ze geven aan wat de kern van een opleiding is en geven in deze zin perfect weer wat de wetgever met ‘essentieel’ voor ogen stond en staat.

Artikel 86

Artikel II.276 §3, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs stelt:

“Een aanpassing is een concrete maatregel, van materiële of immateriële aard, die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een functiebeperking neutraliseert. Als een redelijke aanpassing wordt beschouwd, de aanpassing die geen disproportionele belasting betekent. Een beslissing tot weigering van de gevraagde aanpassingen kan gemotiveerd zijn op grond van een door de instelling gemaakte afweging dat de gevraagde aanpassing afbreuk doet aan de mogelijkheid de *essentiële* leerresultaten van de opleiding te bereiken.”.

De bedoeling van de regelgever was om duidelijk aan te geven dat ook studenten met functiebeperkingen ten minste de vooropgestelde basiskennis en -vaardigheden van een opleiding in een bepaald leergebied moesten verwerven. De regelgever benoemde deze basiskennis en -vaardigheden met het begrip ‘essentiële leerresultaten’. Dat bleek achteraf geen goeie keuze, want gaf al snel aanleiding tot brede interpretaties, waarbij niet zelden alle leerresultaten als ‘essentieel’ werden bestempeld, wat het artikel tot dode letter maakte.

Er wordt dan ook voorgesteld om nader te bepalen wat onder ‘essentiële leerresultaten’ dient begrepen te worden. Dit door ‘essentiële leerresultaten’ te vervangen door ‘domeinspecifieke leerresultaten’. De domeinsspecifieke leerresultaten van een opleiding zijn immers niets anders dan de kerncompetenties en –vaardigheden waarover alle instellingen die de opleiding aanbieden het eens zijn dat elke student die moet behalen. Ze geven aan wat de kern van een opleiding is en geven in deze zin perfect weer wat de wetgever met ‘essentieel’ voor ogen stond en staat.

Artikel 90

In de cao II hoger onderwijs van 12 december 2006 werd een engagement opgenomen dat stelt dat de instellingen vanaf 1 januari 2008 geen contracten met een arbeidersstatuut meer zouden afsluiten. De overheid engageerde zich in diezelfde cao om

in een compensatie te voorzien voor de meerkost ten gevolge hiervan. In cao III van 10 december 2010 werd het engagement uit cao II bevestigd.

Bij de uitvoering van het engagement uit cao II is gebleken dat het juridisch niet mogelijk is arbeiders een bediendenstatuut te geven, maar dat aan arbeiders wel voordelen van het bediendenstatuut kunnen toegekend worden. In concreto gaat het om het toekennen van een gewaarborgd maandloon. In dit artikel wordt een rechtsgrond voorzien voor de compensatie van de toekenning van het gewaarborgd maandloon uit het bediendenstatuut aan de arbeiders van de autonome hogescholen. Het gaat om een juridische verankering van de uitvoering van de afspraken in cao II en III hoger onderwijs.

Artikel 91 tot 113

a) Huidige stand van zaken

Op dit moment is er een verschillende cumulatierегeling voor het onderwijzend, academisch en administratief en technisch personeel van de hogescholen en universiteiten.

Voor het onderwijzend en academisch personeel geldt de regeling dat ieder personeelslid dat minstens een halftijdse opdracht uitoefent, en dat daarnaast een andere beroepsactiviteit of bezoldigde activiteit uitoefent, deze nevenactiviteit moet melden aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur stelt ieder jaar een naamlijst op van personeelsleden die nevenactiviteiten uitoefenen die verenigbaar worden geacht met hun opdracht aan de hogeschool of universiteit. Wanneer een personeelslid met een voltijdse opdracht andere beroepsactiviteiten of bezoldigde activiteiten uitoefent die een groot gedeelte van de tijd in beslag nemen, wordt de opdracht aan de hogeschool of universiteit ambtshalve gereduceerd. Activiteiten die een groot gedeelte van de tijd in beslag nemen, zijn activiteiten die meer dan twee halve dagen per week in beslag nemen of die voorkomen op een bij uitvoeringsbesluit of door het instellingsbestuur vastgelegde lijst. Dit komt neer op een cumulatiegrens van 120%. Een instellingsbestuur kan ieder jaar vaststellen dat, hoewel een activiteit bij besluit van de Vlaamse Regering geacht wordt een groot gedeelte van de tijd in beslag te nemen, dit in realiteit niet het geval is. Deze beslissing moet gemotiveerd worden en moet nominatief met motivering in het Staatsblad gepubliceerd worden.

Voor het administratief en technisch personeel aan de universiteiten is er geen specifieke regeling over het uitoefenen van nevenactiviteiten. De universiteiten kunnen op basis van artikel V.63 van de Codex Hoger Onderwijs ofwel een eigen regeling uitwerken, opgenomen in een cao of vastgesteld na onderhandeling in het bevoegde onderhandelingscomité, ofwel de overeenkomstige regeling uit het personeelsstatuut voor Vlaamse ambtenaren (VPS) toepassen. Volgens artikel II.12 van het VPS mag een personeelslid binnen de diensturen en tijdens een verlof geen activiteiten cumuleren zonder toestemming. Alle nevenactiviteiten, zowel binnen als buiten de diensturen, moeten in overeenstemming zijn met de deontologische regels inzake onverenigbaarheden.

Voor het administratief en technisch personeel aan de hogescholen is er wel een eigen regeling over het uitoefenen van nevenactiviteiten. Het administratief en technisch personeel mag buiten de diensturen onbeperkt nevenactiviteiten uitoefenen voor zover deze activiteiten verenigbaar zijn met de betrekking aan de hogeschool. In de Codex Hoger Onderwijs wordt opgesomd in welke gevallen er een onverenigbaarheid is met de betrekking aan de hogeschool. Het gaat om activiteiten die het naar behoren vervullen van de opdracht aan de hogeschool verhinderen, die in strijd zijn met de waardigheid als

lid van het administratief en technisch personeel of die een tegenstrijdigheid van belangen tot gevolg hebben. Deze regeling is vergelijkbaar met de regeling uit het VPS.

Er zijn al geruime tijd gesprekken gevoerd over een aanpassing van de cumulatierегeling voor het onderwijzend en het academisch personeel:

- bij de bespreking van de nieuwe cumulatierегeling voor het niet-hoger onderwijs heeft de overheid aangegeven dat ook de cumulatierегeling in het hoger onderwijs zou herbekeken worden;
- universiteiten en hogescholen vragen een afschaffing van de verplichting om bepaalde cumulatierегevingen in het Staatsblad te publiceren;
- de autonome hogescholen geven aan dat de huidige cumulatierегeling voor het onderwijzend personeel meestal dode letter blijft omdat de Raad van State beslissingen over een ambtshalve reductie van de opdracht vernietigt wanneer deze beslissing niet afdoende gemotiveerd is.

Aan de discussie over de cumulatierегeling hangt ook de discussie over het politiek verlof en de bijzondere salarisschalen in het hoger kunstonderwijs vast.

Met betrekking tot het politiek verlof vragen de hogescholen voor de leden van het onderwijzend personeel een gelijkaardige regeling als degene die nu voor het administratief en technisch personeel geldt. Net zoals voor de leden van het academisch personeel van de universiteiten vallen de leden van het onderwijzend personeel die een politiek mandaat uitoefenen op dit moment onder de cumulatierегeling. Dat betekent dat de opdracht ambtshalve gereduceerd wordt wanneer de personeelsleden een bepaald politiek mandaat uitoefenen of wanneer een politiek mandaat een groot deel van de tijd in beslag neemt. De universiteiten zijn geen vragende partij voor de invoering van een politiek verlof voor het academisch personeel.

Wat de bijzondere salarisschalen betreft, geldt er nu een regeling dat bepaalde personeelsleden van het onderwijzend personeel in het hoger kunstonderwijs onbeperkt nevenactiviteiten kunnen uitoefenen, maar daar staat tegenover dat zij aan de hogeschool in een bijzondere salarisschaal ingeschaald zijn die lager ligt dan de gewone salarisschaal. Los van het feit dat de vakbonden al lang vragen om de bijzondere salarisschalen op te heffen en de betrokken personeelsleden beter te bezoldigen, is de regeling over een lagere verloning niet meer te verantwoorden door het onbeperkt kunnen uitoefenen van nevenactiviteiten wanneer de cumulatierегeling voor het onderwijzend personeel zou versoepeld worden.

Bij de besprekingen in het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs (VOC HO) over een aanpassing van de cumulatierегeling is overeenstemming bereikt over de volgende algemene principes:

- een (beperkte) cumulatierегeving kan soms wenselijk en nuttig zijn;
- een cumulatierегeving mag echter geen verplichting zijn en mag het werk op de hogeschool of universiteit niet in het gedrang brengen;
- de hogeschool of universiteit moet het recht hebben om cumulatierегevingen op te vragen en om eventuele belangenvermenging te kunnen controleren;
- de administratieve last door de cumulatierегeling moet tot een minimum beperkt worden.

Op basis van deze principes is een algemeen voorstel voor een nieuwe regeling uitgewerkt. Het voorstel gaat uit van zo veel mogelijk autonomie voor universiteiten en hogescholen, binnen een regelgevend kader. Het algemene uitgangspunt is een decretale maximumgrens van 120% voor alle nevenactiviteiten, zowel binnen als buiten het hoger onderwijs. De instellingen krijgen bij decreet de bevoegdheid om een reglement over nevenactiviteiten uit te werken, om de aard en omvang van de nevenactiviteiten van hun personeelsleden op te vragen en om te bepalen welke nevenactiviteiten onverenigbaar zijn met het uitoefenen van een functie aan de hogeschool of universiteit. In het reglement wordt onder meer opgenomen op welke manier de personeelsleden hun nevenactiviteiten moeten doorgeven.

Alleen bij het uitoefenen van politieke mandaten en voor zover er geen regeling over politiek verlof uitgewerkt is, is er een ambtshalve reductie van de opdracht, zoals nu ook al het geval is. Het overschrijden van de cumulatiegrens leidt tot een ambtshalve reductie van de opdracht tot de gecombineerde opdrachten het maximumpercentage bereikt hebben.

Het uitoefenen van een nevenactiviteit die onverenigbaar is met de opdracht aan de hogeschool of universiteit kan tot een ambtshalve beëindiging van de arbeidsovereenkomst, aanstelling of benoeming leiden.

De algemene principes en verdere uitwerking zijn uitgewerkt in de voorliggende decretale bepalingen.

b) Artikelsgewijs

De hierna vermelde artikelen vervangen de huidige regeling in de Codex Hoger Onderwijs over de bepaling van het opdrachtvolume en de cumulatierегeling van een lid van het academisch personeel aan een universiteit. Daarbij zijn de bepalingen voor het zelfstandig en het assiterend academisch personeel samengevoegd en is gepoogd een coherente structuur te volgen. Aansluitend op artikel V.11 van de Codex Hoger Onderwijs waarin staat dat een opdracht voltijds of deeltijds kan zijn, volgen artikelen over het bepalen van de omvang van de opdracht en de invulling ervan. Vervolgens worden de regels over het melden van nevenactiviteiten opgenomen, om te eindigen in een cumulatiebepерking. Het laatste artikel bevat een regeling over de onverenigbaarheid van activiteiten met een functie aan een universiteit.

Artikel 91

Dit artikel is een samenvoeging van de huidige artikelen V.14, tweede lid en V.15 van de Codex Hoger Onderwijs, zonder dat er inhoudelijke wijzigingen aangebracht worden. Het vaststellen van de opdracht gebeurt op basis van de tijd dat een personeelslid ten dienste van de universiteit staat, waarbij een halve dag per week overeenkomt met een opdrachtvolume van 10%. Een deeltijdse opdracht bedraagt minimaal 10%, behalve voor leden van het zelfstandig academisch personeel (ZAP) met uitsluitend onderwijsactiviteiten en praktijkassistenten met uitsluitend taken van praktijkgebonden onderwijs waarvoor het opdrachtvolume ten minste 5% kan bedragen.

Artikel 92

In dit artikel wordt de bestaande regeling uit artikel V.14, eerste lid en V.16 van de Codex Hoger Onderwijs over de invulling van een deeltijdse opdracht van een lid van het ZAP samengevoegd.

Artikel 93

Dit is een overname van het bestaande artikel V.17 van de Codex Hoger Onderwijs.

Artikel 94

Wanneer een personeelslid ten minste de helft van zijn of haar opdracht aan een universiteit uitoefent, heeft de universiteit als werkgever het recht te weten wat het personeelslid daarnaast nog doet. De universiteit kan op die manier nagaan of deze andere activiteiten verenigbaar zijn met de opdracht aan de universiteit en of het personeelslid voldoende tijd aan zijn of haar opdracht kan besteden. Vanuit het gegeven van een voltijdse opdracht, het feit dat het moet gaan om een opdracht die voor het personeelslid het grootste deel van zijn of haar beroepsactiviteiten uitmaakt en het feit dat deeltijdse opdrachten in een veelvoud van 5 uitgedrukt worden, geldt dit recht ten aanzien van de universiteit in principe alleen maar voor personeelsleden met een opdracht van ten minste 55%. Om bij de ambtshalve reductie van een opdracht een maximale cumulatiegrens van 120% te kunnen behouden, zoals vastgelegd in artikel 5, bedraagt het minimale opdrachtvolume voor de toepassing van deze regel 50%.

Dit artikel bepaalt expliciet dat een personeelslid met ten minste een halftijdse opdracht een overzicht moet bezorgen van de politieke mandaten en van de andere beroeps- of bezoldigde activiteiten die het uitoefent. Het personeelslid heeft op elk moment het recht om de informatie die het doorgegeven heeft na te kijken en indien gewenst te laten aanpassen. De universiteit legt zelf in een reglement vast op welke manier deze informatie moet doorgegeven worden – bijvoorbeeld op papier of via een formulier op de website – en wanneer dat moet gebeuren – bijvoorbeeld alleen bij de start van de tewerkstelling of ieder jaar opnieuw.

Artikel 95

In dit artikel is de nieuwe cumulatieregeling opgenomen. Zoals nu ook al het geval is, kunnen personeelsleden met een voltijdse opdracht voor de duur van maximaal 2 halve dagen nevenactiviteiten uitoefenen. Aangezien een halve dag overeenkomt met een opdracht van 10%, komt dit neer op een totaal opdrachtvolume van 120%. Als deze cumulatiegrens overschreden is, wordt de opdracht aan de universiteit automatisch gereduceerd. Anders dan in de huidige regeling geldt deze begrenzing niet alleen meer voor personeelsleden met een voltijdse opdracht maar voor alle personeelsleden die aan de universiteit ten minste een halftijdse opdracht uitoefenen. Dat betekent dat de cumulatiegrens en de bijhorende automatische reductie van de opdracht ook geldt voor wie bijvoorbeeld aan de universiteit een opdracht van 60% heeft en daarnaast in een bedrijf een tewerkstelling van 70% heeft. De cumulatiegrens geldt ook om te bepalen hoe ver de opdracht aan de universiteit moet gereduceerd worden. De opdracht van het personeelslid aan de universiteit wordt verminderd tot het totale opdrachtvolume met inbegrip van de nevenactiviteiten 120% bedraagt. Bij een personeelslid dat aan de universiteit bijvoorbeeld een opdracht van 90% heeft en daarnaast nog voor 40% een andere tewerkstelling heeft, wordt de opdracht aan de universiteit tot 80% verminderd. Een grotere of kleinere vermindering van de opdracht is niet toegestaan.

De keuze voor een cumulatiegrens van 120% en niet voor het volledig vrijlaten van het uitoefenen van nevenactiviteiten of het begrenzen tot 140% binnen het niet-hoger onderwijs zoals dat voor het niet-hoger onderwijs geldt, sluit aan bij de principes uit de arbeidstijdenrichtlijn 2003/88/EG van 4 november 2003 en de aandacht voor een goede work-life balans. De algemene regel in artikel 5 van de arbeidstijdenrichtlijn is dat iedere werknemer in een tijdvak van 7 dagen recht heeft op een ononderbroken rusttijd van 24 uur. Aangezien volgens de regels uit de Codex Hoger Onderwijs een tijdsbesteding van een halve dag overeenkomt met een opdracht van 10% en er in 7 opeenvolgende dagen 14 halve dagen zitten, komt overeen met een maximale opdracht van 120% vooraleer het personeelslid recht heeft op een dag rust. Vaak wordt de benoemingsgrens verantwoord omwille van het bewaken van de kwaliteit van de opdracht aan de

universiteit en een voldoende beschikbaarheid van het personeelslid voor de universiteit. De arbeidstijdenrichtlijn – die van toepassing is op alle particuliere of openbare sectoren – voor het opleggen van verplichte rusttijden en maximale arbeidstijden gaat echter uit van de zorg voor de veiligheid en gezondheid van werknemers.

Waar de beperking tot het uitoefenen van nevenactiviteiten in het niet-hoger onderwijs alleen geldt voor het uitoefenen van andere opdrachten in het niet-hoger onderwijs en een maximale bezoldiging tot 140% inhoudt, geldt de beperking tot het uitoefenen van nevenactiviteiten aan een universiteit voor nevenactiviteiten, ongeacht waar deze uitgeoefend worden en of ze, wat beroepsactiviteiten betreft, bezoldigd worden of niet.

De regel dat bij de cumulatiebeperking ook politieke mandaten in aanmerking genomen worden en het uitoefenen van een politiek mandaat bijgevolg tot een ambtshalve reductie van de opdracht kan leiden, blijft behouden. Dit is het enige geval waarin de Vlaamse overheid nog zelf vastlegt welke politieke mandaten tot een ambtshalve reductie leiden.

Artikel 96

Het universiteitsbestuur bepaalt zelf bij reglement de concrete regels voor het meedelen van de nevenactiviteiten. Het kan in dit reglement ook activiteiten opnemen waarvan algemeen aangenomen wordt dat deze meer dan 2 halve dagen per week in beslag nemen waardoor deze kunnen leiden tot een ambtshalve reductie van de opdracht aan de universiteit. De Vlaamse Regering legt bij besluit alleen nog vast welke politieke mandaten tot een ambtshalve reductie kunnen leiden, zoals nu ook al het geval is. De andere regels met betrekking tot het uitoefenen van nevenactiviteiten, die nu opgenomen zijn in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 1993, waaronder de verplichte publicatie van geoorloofde nevenactiviteiten in het Staatsblad, worden opgeheven.

Het tweede lid in artikel V.17 is een overname van de huidige regeling in artikel V.13, 3de lid, van de Codex Hoger Onderwijs waarbij de opdracht aan een academisch ziekenhuis dat aan de universiteit verbonden is en de academische opdracht als één gezamenlijke opdracht beschouwd worden wanneer de arts de opdracht aan het ziekenhuis niet als zelfstandige uitoefent.

Artikel 97

De huidige regelgeving over het uitoefenen van nevenactiviteiten gaat vooral uit van de tijd die aan die activiteiten besteed wordt en in mindere mate van de verenigbaarheid van de nevenactiviteit met de opdracht van het personeelslid. Het is immers mogelijk dat een personeelslid een nevenactiviteit uitoefent die binnen de cumulatiegrens van 120% valt maar toch onverenigbaar is met het uitoefenen van de opdracht aan de universiteit. Het nieuwe artikel V.17/1 bepaalt welke activiteiten, ongeacht of deze bezoldigd of onbezoldigd zijn, onverenigbaar zijn met het uitoefenen van een functie aan de universiteit.

De universiteit legt in een reglement of in het arbeidsreglement de procedure vast voor het vaststellen van een onverenigbaarheid. Het is daarbij belangrijk dat het personeelslid het recht heeft om gehoord te worden vooraleer er een onverenigbaarheid vastgesteld wordt en dat het in beroep kan gaan tegen een vaststelling. In hetzelfde reglement of arbeidsreglement wordt ook opgenomen wat gevolgen zijn wanneer een onverenigbaarheid vastgesteld wordt. Het is daarbij niet de bedoeling het personeelslid te sanctioneren – dat behoort tot het tuchtrecht – maar wel om de onverenigbaarheid te laten ophouden. In het meest extreme geval kan het uitoefenen van onverenigbare activiteiten leiden tot het ambtshalve beëindigen van de aanstelling of benoeming van

het personeelslid. Dit is echter een mogelijkheid, geen verplichting. De universiteit moet in het reglement ook andere maatregelen opnemen.

Wanneer een onverenigbaarheid tot de ambtshalve beëindiging van een benoeming leidt, betaalt het universiteitsbestuur retroactief de werkgevers- en werknemersbijdragen die nodig zijn om te garanderen dat het betrokken personeelslid van het recht op werkloosheidsuitkeringen, ziekteverzekering en moederschapsbescherming.

Artikel 98

Dit artikel hangt samen met de vernieuwde cumulatieregeling voor het onderwijzend personeel van de hogescholen. In de huidige cumulatieregeling heeft een personeelslid waarvan de voltijdse opdracht omwille van de cumulatieregeling ambtshalve deeltijds wordt, gedurende 8 jaar het recht op een terugkeer naar een voltijdse opdracht. De bedoeling van het terugkeerrecht is om het uitoefenen van nevenactiviteiten, waaronder ook politieke activiteiten, te stimuleren. Om de terugkeer naar een voltijdse opdracht mogelijk te maken, bepaalt artikel V.88, 5° van de Codex dat het personeelslid zich voor het gedeelte van de opdracht dat niet uitgeoefend wordt, in de stand non-activiteit bevindt.

In de vernieuwde cumulatieregeling is geen terugkeerrecht meer opgenomen. Enerzijds is de ambtshalve reductie bij politieke activiteiten vervangen door een politiek verlof. Anderzijds kunnen personeelsleden van de hogescholen, anders dan aan de universiteiten, die een bezoldigde nevenactiviteit willen uitoefenen hiervoor een verlof voor afwezigheid voor verminderde prestaties nemen. Tijdens dit verlof bevindt het personeelslid zich in de stand non-activiteit en kan het vervangende winstgevende activiteiten uitoefenen. Na afloop van het verlof voor afwezigheid voor verminderde prestaties neemt het personeelslid de oorspronkelijke opdracht aan de hogeschool terug volledig op. Om die redenen is het voor het onderwijzend personeel van de hogescholen niet nodig een terugkeerrecht te voorzien in geval van een ambtshalve reductie van de aanstelling of benoeming in het kader van de cumulatieregeling. Bijgevolg kan artikel V.88, 5°, opgeheven worden.

Artikel 99

Op dit moment geldt de regelgeving over politiek verlof aan de hogescholen alleen voor het administratief en technisch personeel. Op vraag van de hogeschool wordt deze regelgeving uitgebreid naar het onderwijzend personeel. In plaats van een analoge regelgeving op te nemen in het hoofdstuk dat alleen op het onderwijzend personeel van toepassing is, wordt er in het eerste hoofdstuk van deel 5, titel 2, van de Codex Hoger Onderwijs met de bepalingen die gemeenschappelijk zijn voor het onderwijzend en het administratief en technisch personeel een afdeling 'politiek verlof' toegevoegd.

Artikel 100 tot en met 104

In deze artikels wordt de huidige regeling over politiek verlof voor het administratief en technisch personeel van de hogescholen overgenomen waarbij specifieke verwijzingen naar het administratief en technisch personeel vervangen zijn door algemene verwijzingen naar het personeel. Anders dan bij de huidige regeling kan het politiek verlof naast voltijds ook deeltijds en niet noodzakelijk halftijds opgenomen worden.

Artikel 105

Voor een aanstelling of benoeming tot praktijklector of hoofdpraktijklector in een hogeschool moet men op dit moment een diploma van professionele bachelor hebben. De specificatie dat het om een diploma van professionele bachelor moet gaan, wordt

geschrappt zodat ook houders van een diploma van academische bachelor toegang hebben tot het ambt van praktijklector of hoofdpraktijklector. Dit verruimt de recruteringsmogelijkheden voor de hogescholen en de tewerkstellingsmogelijkheden voor de houders van een academische bachelor

Deze aanpassing sluit aan bij het feit dat academische bacheloropleidingen sinds 1 september 2013 ook kunnen gericht zijn op het uitstromen naar de arbeidsmarkt. Tot nu toe biedt de regelgeving voor deze personeelsleden geen mogelijkheid om in het hoger onderwijs les te geven. Met deze aanpassing is dat wel het geval. Ook bij de voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen voor ambten in het niet-hoger onderwijs wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen houders met een diploma van professionele of academische bachelor

Artikel 106, 107, 108, 109, 110,

Dit artikel vervangt de huidige cumulatierегeling voor de leden van het onderwijzend personeel van de hogescholen, opgenomen in de artikelen V.169 tot en met V.172 van de Codex Hoger Onderwijs. Deze regeling is analoog aan de nieuwe cumulatierегeling die voor het academisch personeel van de universiteiten uitgewerkt is. Voor een algemene toelichting hierover wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelen 4 tot en met 6 van dit decreet. Anders dan bij de universiteiten worden de politieke mandaten niet mee opgenomen in de cumulatierегeling, aangezien hiervoor een politiek verlof ingevoerd wordt.

Een ander verschil met de regeling voor de universiteiten is de overname van de bestaande uitzondering voor bepaalde personeelsleden in het hoger kunstonderwijs, die van artikel V.172 in de oude regelgeving naar artikel V.171 in de nieuwe regelgeving verplaatst is.

Artikel 111

Met dit artikel wordt er een afdeling 7 Onverenigbaarheden ingevoegd.

Artikel 112

Dit is een gelijkaardige regeling over onverenigbaarheden van leden van het onderwijzend personeel als voor het academisch personeel opgenomen is.

Artikel 113

Aangezien de bepalingen over het politiek verlof naar het hoofdstuk met de gemeenschappelijke bepalingen voor alle personeelsleden verplaatst zijn, kunnen de specifieke bepalingen voor het administratief en technisch personeel opgeheven worden.

Artikel 114

Bij het opmaken van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 is in artikel V.299 een fout geslopen bij het aanpassen van de verwijzing naar artikel 195ter, §1, van het hogescholendecreet. Deze foute verwijzing wordt hier rechtgezet.

De retroactieve datum van inwerkingtreding – 1 oktober 2013 – sluit aan bij de datum van goedkeuring van de Codex Hoger Onderwijs. Op die manier worden de richtlijnen over het codificeren gevolgd die stellen dat bij een codificatie geen inhoudelijke wijzigingen aan de regelgeving mag aangebracht worden, wat in het geval van een verwijzing naar een verkeerd artikel wel het geval zou kunnen zijn.

Hoofdstuk 16 en 18. Wijzigingen van het tijdelijke project "Schoolbank op de werkplek

Artikel 115, artikel 121

Op 1 december 2017 werd het voorontwerp van decreet betreffende het duaal leren en de aanloopfase voor de tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De datum van inwerkingtreding werd vastgelegd op 1 september 2019. In het schooljaar 2018-2019 wordt het proefproject rond duaal leren, Schoolbank op de werkplek, verder uitgebreid met nieuwe opleidingen en scholen. In het oorspronkelijke besluit van de Vlaamse Regering (bekrachtigd bij decreet) met het inhoudelijke kader van het project, was opgenomen dat een opleiding op 1 september 2018 niet meer met leerlingen mag opstarten (geen nieuwe instroom van leerlingen in het project). Enkel leerlingen die in het tweede jaar zitten van een tweejarige opleiding kunnen dan nog het project volgen. Deze bepaling is problematisch bij een uitbreiding van het proefproject omdat er dan geen nieuwe leerlingen meer kunnen instappen. Bijgevolg dient deze bepaling aangepast te worden, waarbij er ook een aanpassing moet gebeuren over de werkwijze bij overgang naar de organieke regeling. Aangezien het oorspronkelijke besluit bekrachtigd werd bij decreet, is finaal een nieuw decretaal initiatief vereist. In plaats van in eerste instantie via een besluit te werken en vervolgens via een decretale bekrachtiging, wordt thans – mede omwille van de beperktheid van de aanpassingen – rechtstreeks de decretale weg gevolgd. Omdat de opstart destijds van de proeftuin afzonderlijk voor het secundair onderwijs en voor de leertijd werd geregeld (= twee besluiten Vlaamse Regering) moeten thans de noodzakelijke wijzigingen in elk van deze besluiten worden aangebracht.

Hoofdstuk 17. Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs

Artikel 116, 117

Hierbij het voorstel om gemeenten die fusioneren conform het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016, voor de toepassing van de onderwijsdecreten en -regelgeving voor het basisonderwijs en deeltijds kunstonderwijs, nog zes schooljaren, startende op 1 september na de fusie, verder te beschouwen als zijnde niet gefusioneerd.

Een fusie van gemeenten kan impact hebben op de bevolkingsdichtheid van de nieuwe gemeente. Deze bevolkingsdichtheid wordt in de regelgeving vaak gebruikt als criterium om al of niet toe te laten dat er scholen, vestigingsplaatsen worden opgericht, om leerlingen te wegen voor het behalen van normen, om omkadering toe te kennen,...

Dit is, bijvoorbeeld, in het basisonderwijs het geval bij:

- 1) De programmatie van scholen (afhankelijk van de bevolkingsdichtheid is de afstand tussen scholen of vestigingsplaatsen bijvoorbeeld verschillend indien de bevolkingsdichtheid boven of onder de 500 inwoners per km² ligt).
- 2) De programmatienormen (zijn afhankelijk van de bevolkingsdichtheid van de gemeente).
- 3) De rationalisatienormen (verschillen naar gelang de bevolkingsdichtheid).
- 4) De regeling voor tellen van het behalen van de norm voor scholengemeenschappen.
- 5) De weging van de leerlingen voor het berekenen van de voordelen voor scholengemeenschappen.
- 6) De berekening van de lestijden volgens de schalen (aparte telling wordt per gemeente bekeken).
- 7) De oprichting van scholen in capaciteitsgemeenten.
(Vlaams Parlement, 2016-2017, Schriftelijke Vraag, nummer 625, 7 augustus 2017)

Het voorliggend artikel neutraliseert de gevolgen van de fusie voor een periode van zes jaar. Dit levert noch winst noch verlies aan omkadering op voor de betrokken scholen op het grondgebied van de nieuwe gemeente t.o.v. de situatie waarbij de gemeenten niet gefusioneerd zouden zijn.

Voor de decreten rechtspositie heeft de fusie meteen uitwerking en gelden de gewone regels die erin voorzien werden bij overname van een instelling door een andere inrichtende macht.

Op dit ogenblik (eind 2017) is het zo dat voor de voorlopig bekende fusies het gaat om gelijkaardige gemeenten en er dus niet dadelijk voor de betrokken scholen een effect is. Het is anders als ongelijke gemeenten (centrumstad en landelijke buur) zouden fusioneren.

Artikel 118

Een academie voor deeltijds kunstonderwijs kan alleen erkend worden als het een doeltreffend beleid voert om het rookverbod, vermeld in het decreet van 6 juni 2008 houdende het instellen van een rookverbod in onderwijsinstellingen en centra voor leerlingenbegeleiding, kenbaar te maken en te handhaven, als het controle uitoefent over de naleving van dat verbod en als het overtreeders sancties oplegt, conform het eigen sanctiebeleid als vermeld in het arbeidsreglement en, in voorkomend geval, het schoolreglement.”.

Artikel 119

Het Koninklijk Werk IBIS in Bredene heeft, naast haar opdracht als school en internaat ook de bijzondere opdracht om de volledige opvang en dus de opvoeding en de verzorging van de leerlingen op zich te nemen als de ouders dat wensen. Hiervoor is het internaat ook geopend op niet-schooldagen en hiervoor ontvangt het Koninklijk Werk een bijkomende (“buitengewone”) subsidie voor ten hoogste 100.

Dat contingent van 100 bedden staat echter onder druk. Al enkele jaren worden er aan IBIS meer dan 100 zorgvragen voorgelegd. Om te kunnen inspelen op deze grotere vraag wordt het aantal bijkomend gesubsidieerde bedden opgetrokken tot 110.

De terugwerkende kracht heeft te maken met het feit dat de gelden opgenomen zijn in de begroting 2018 en dus vanaf 1 januari 2018 beschikbaar zijn.

Artikel 120

In de codificatie wordt het decreet betreffende het onderwijs XXVIII toegevoegd.

Hoofdstuk 19. Wijzigingen van het decreet betreffende de rechtspositie van de personeelsleden in de basiseducatie

Artikel 122, 123

In het decreet van 7 juli 2017 betreffende de rechtspositie van de personeelsleden in de basiseducatie wordt het gezondheidstoezicht op de werknemers ‘vertaald naar de sector basiseducatie’ zodat alle betrokken partijen de re-integratieprocedure voorzien in het KB van 28 mei 2003 betreffende het gezondheidstoezicht op de werknemers kunnen toepassen binnen het onderwijs.

De artikelen 39 tot 41 van het KB werden recent echter opgeheven en dus niet juridisch verankerd in het decreet rechtspositie basiseducatie. Deze bepalingen hadden betrekking op de gezondheidsbeoordeling van een definitief arbeidsongeschikte werknemer met het oog op zijn re-integratie, waarbij de werknemer die door zijn behandelende arts definitief

arbeidsongeschikt was verklaard de mogelijkheid kreeg om door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer te worden onderzocht met het oog op zijn re-integratie.

Nu worden deze artikelen vervangen door een nieuwe procedure. De belangrijkste wijziging in het KB verruimt wie van de betrokkenen een re-integratieprocedure kan opstarten. In het verleden kon enkel het betrokken personeelslid initiatief nemen, nu kunnen ook de adviserend geneesheer en de werkgever binnen de door het KB opgelegde voorwaarden een re-integratieprocedure opstarten.

Deze mogelijkheid tot re-integratie wordt opgenomen in het decreet van 7 juli 2017 betreffende de rechtspositie van de personeelsleden in de basiseducatie.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS